1. Bürokratik təşkilati guruluşun xarakteristikası deyil?

- A) Dəqiq əmək bölgüsü
- B) Kifayət qədər çeviklik
- C) İdarəetmə səviyyələrinin ierarxiyalılığı
- D) Çoxsaylı formal qaydalar və standartlar sisteminin mövcudluğu
- E) Formal şəxsiyyətsizləşdirmə ruhu

2. Rəhbərliyin hansı üslubu mövcuddur

- A) Avtoritar, liberal, İntellektual
- B) Demokratik, liberal, İntellektual
- C) Avtoritar, demokratik, İntellektual
- D) Avtoritar, demokratik, liberal.
- E) Avtoritar, demokratik.

3. Xətti səlahiyyət nədir?

- A) Xətti səlahiyyət tabeçilikdə olanın öz rəhbərlərindən onun da öz rəhbərindən tələb etdiyi səlahiyyətdir
- B) Xətti səlahiyyət işçilərə verilən səlahiyyətdir
- C) Xətti səlahiyyət işçilərdən qəbul edilən səlahiyyətdir
- D) Xətti səlahiyyət müəyyən hüdudlara malikdir
- E) Xətti səlahiyyət bilavasitə rəhbərdən öz tabeçiliyində olana, onun da öz tabeçiliyində olan verdiyi səlahiyyətdir

4. Təşkilat qərarları hansılardır?

- A) Rəhbərin məqsədlərindən irəli gələn təşkilati fəaliyyətdir
- B) Rəhbərin əmr etməsidir
- C) Rəhbərin rəhbərlik stilinə uyğun davranışıdır
- D) Rəhbərin tutduğu vəzifə ilə şərtlənmiş öhdəlikləri yerinə yetirmək üçün həyata keçirdiyi seçmədir
- E) Rəhbərlə işçi arasında seçimdir

5. Xərclərin səviyyəsi hansı amildən daha çox asılıdır:

- A) Birbaşa marketinq
- B) Reklam
- C) Dəyər yaranma zənciri
- D) Əmtəənin dizaynı
- E) İstehsalın miqyası

6. Rasional gərarlar nədir?

- A) Risk şəraitində qəbul edilən qərarlardır və obyektiv analitik proses vasitəsi ilə əsaslandırılır
- B) Belə qərarlar keçmiş təcrübədən asılı olub, obyektiv analitik proses vasitəsi ilə əsaslandırılır
- C) Ehtiyatlı axtarışın nəticəsidir və obyektiv analitik proses vasitəsi ilə əsaslandırılır
- D) Kollegial şəkildə qəbul olunan qərarlardır və obyektiv analitik proses vasitəsi ilə əsaslandırılır
- E) Belə qərarlar keçmiş təcrübədən asılı olmayıb, obyektiv analitik proses vasitəsi ilə əsaslandırılır

7. Biznes təşkilatlarında formal gruplar necə yaranır?

- A) İstehlakçıların tələbi əsasındaB) Rəhbərlərin iradəsiləC) Nazirliyin göstərişi iləD) Rəhbərlərin istəyinə uyğun olaraq
- E) Həmkarlar təşkilatının idarəsilə
- 8. Biznes təşkilatlarında formal qruplar necə yaranır?
- A) Rəhbərlərin istəyinə uyğun olaraq
- B) Həmkarlar təşkilatının idarəsilə
- C) Rəhbərlərin iradəsilə
- D) Nazirliyin göstərişi ilə
- E) İstehlakçıların tələbi əsasında

9. A. Çendlerin neçə iri şirkətdə apardığı tədqiqatın nəticələri göstərdi ki,strukturlar şirkətin strategiyası inkişaf etdikcə dəyişilir?

- A) 60
- B) 40
- C) 50
- D) 70
- E) 80

10. Qohum sahələrə diversifikasiyanın üstünlüyüdür

- A) Xərcləri aşağı salmaq üçün resurs bazası birgə istifadə edilir
- B) Firmanın maliyyə resurslarının səmərəli istifadəsi onları mənfəət perspektivi olan istənilən sahəyə yönəltməklə təmin edilir
- C) Firmanın mənfəətliliyi sabit olur, belə ki, bir sahədə tənəzzül, digər sahədəki artımla kompensasiya edilir
- D) Sahibkarlıq riski müxtəlif sahələrə paylanır
- E) Firma əlverişli qiymətə istənilən firmanı ala bilir

11. İstehsalçı firma üçün "geriyə" integrasiya necə baş verir:

- A) İstehsalçı firma supermarket alır
- B) İstehsalçı firma elektron biznesdən istifadə etməyə başlayır
- C) İstehsalçı firma tədarükçü firmanı udur
- D) İstehsalçı firma diversifikasiya edir
- E) İstehsalçı firma topdansatış ticarət şəbəkəsinə girir

12. İdarəetmə metodlarının ... idarəetmənin obyektiv qanunauyğunluqları

ilə bağlıdır. Bu cümləni tamamlayın

- A) təşkili prinsiplərini
- B) sistemini
- C) məqsədini
- D) mexanizmi
- E) məzmunu

13. Qlobal sahələrdə strateji ittifaqların əhəmiyyəti nədən ibarətdir:

- A) Strateji ittifaqlar öz iştirakçılarını inhisarçıya çevirir
- B) Firmalar texnologiyalara çıxış imkanı əldə edirlər
- C) İştirakçıların müstəgilliyini saxlamaqla onların rəgabət mövgelərini möhkəmləndirir
- D) Qlobal bazarlarda birgə müəssisələr yaranır

E) Firmaların əmək haqqı fonduna qənaət edilir

14. Düzgün olmayan cavabı müəyyən edin:Fokuslaşdırılmış aşağı xərclər və differensiallaşdırma strategiyalarının müvəffəqiyyət qazanması aşağıdakı şərtlərlə müəyyən edilir

- A) Seqmentin həcmi mənfəət və artım perspektivini təmin edir
- B) Məqsədli seqment olduqca cəlbedicidir
- C) Seqmentə xidmət göstərmək uğrunda rəqabətin olmaması
- D) Sahə liderlərinin əksəriyyəti seqmentə maraq göstərmir
- E) Sahədə seqmentlərin və kasadların sayının kifayət qədər olması və bunun seçim imkanı verməsi

15. Qrupun işinin səmərəliliyinə təsir göstərən amillər hansılardır?

- A) Həcm, tərkib, normal, proseduralar, qaydalar, münaqişəlik, status, funksional rol
- B) Tərkib, say, rəhbər, əmək haqqı, qrup düşüncəsi, münaqişəlilik, status, funksional rol
- C) Tərkib, rəhbər, səlahiyyət, həvaləetmə, norma
- D) Rəhbər, adət, ənənə, səlahiyyət, qürur düşüncəsi
- E) Həcm, normalar, tərkib, möhkəmlik, qürur düşüncəsi, münaqişəlilik, status, funksional rol

16. Aşağıdakı variantlardan hansının diversifikasiya etmiş firmanın strategiyasının işlənib hazırlanmasına aidiyyatı yoxdur

- A) Yeni sahədə məhsuldarlığın yüksəldilməsi
- B) İnvestisiya üçün vacib sahələrin müəyyən edilməsi və maliyyə resurslarının ən perspektivli bölmələrə yönəldilməsi
- C) Strateji uyğunluğun rəqabət üstünlüyünə çevrilməsi
- D) Mövcud və potensial alıcılarla əlaqələri sürətləndirmək üçün İnternetdən istifadə edilməsi
- E) Yeni fəaliyyət istiqamətlərini və yeni sahəyə giriş üsullarının seçilməsi

17. Əsas strateji yanaşmanın xüsusiyyərlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- A) Menecer əsas icraçı və sahibkar kimi çıxış edir
- B) Bu yanaşmada strategiyanın uğurluluğu yalnız bir nəfərin peşəkarlıq səviyyəsindən asılı olur
- C) Bu yanaşmada menecer strategiyanın işlənməsi vəzifəsini strateji planlaşdırma bölməsinə tapşırır
- D) Menecer vəziyyətin və alternativ strategiyanın giymətləndirilməsində aparici rol oynayır
- E) Menecer strategiyanın əsas hissələrinin müəyyən edilməsində aparıcı rol oynayır

18. Firmanın rəqabət mövqeyinin möhkəmliyinin müəyyən edilməsinin ən perspektivli üsulu hansıdır?

- A) Məhsula çəkilən xərclərin strateji təhlili
- B) Müvəffəqiyyətin həlledici amillərinin, rəqabət resurslarının və imkanlarının kəmiyyətcə qiymətləndirilməsi
- C) Sahənin cəlbediciliyinə müvafiq olaraq diversifikasiya imkanlarının qiymətləndirilməsi
- D) M. Porterin beş amilli rəqabət modeli üzrə sahənin vəziyyətinin və rəqabət şəraitinin qiymətləndirilməsi
- E) Firmanın pul gəlirlərinin kəmiyyətinin müəyyən edilməsi

19. Optimal xərclər strategiyasını xarakterizə edən variantı göstərin:

- A) Firma qiymətə həssas olan alıcılara daha aşağı xərclər təklif etməklə satışın həcmini artırır
- B) Rəqiblərin xərclərindən aşağı xərclər şəraitində daha yüksək keyfiyyətə nail olunur
- C) Aşağı xərclər strategiyası qiymətə həssas alıcıların diqqətini cəlb edir
- D) Firmanın xərcləri rəqiblərin xərclərindən aşağıdır
- E) Məhsulun istifadə diapozonu genişləndirilir

20. Biznes təşkilatının missiyasının mühüm elementidir:

- A) İstehlakçının tələbatı
- B) İşçilərin sayı
- C) Reklamın mövzusu
- D) Təşkilatın miqyası
- E) Firmanın istehsal güçü

21. İdarəetmə gərarlarının əsas növləri hansılardır?

- A) İntuitiv, inert və insayt
- B) İntuitiv, insayt və mülahizələrə əsaslanan
- C) İnert, ordinar və mülahizələrə əsaslanan
- D) Intuitiv, inert, insayt və ordinar
- E) Insayt, qeyri-ordinar və mülahizələrə əsaslanan

22. Lideri izləyən firmanın strategiyası deyil:

- A) İxtisaslaşma strategiyası
- B) Fərqləndirici imic strategiyası
- C) Güc nümayişi strategiyası
- D) Sərbəst kasadlıqların tutulması strategiyası
- E) Rəqiblərin udmaq hesabına artım strategiyası

23. Sahibkarlıq fəaliyyəti nədir?

- A) Nəticəsi böyük məbləğdə kapitala çevrilən qərardır
- B) Pul gazanmag üçün həyata keçirilən fəaliyyətdir
- C) Nəticəsi cəmiyyətin inkişafına səbəb olan fəaliyyətdir
- D) Nəticəsi iqtisadi fayda, şəxsi məmnuniyyət, yaxud sosial fayda olan, riskə əsaslanan təşəbbüskarlıq fəaliyyətidir
- E) İqtisadi fəaliyyətdir

24. Diversifikasiya etmiş korporasiyanın strateji təhlili mərhələsi deyil:

- A) Strateji uyğunluğun təhlili
- B) Hər bir bölmənin rəqabətqabiliyyətliliyinin qiymətləndirilməsi
- C) Firmanın cari strategiyasının təhlili
- D) Korporasiyanın resurs bazasının təhlili
- E) Plan göstəricilərinin faktiki göstəricilərlə müqayisəsi

25. Şirkətin güclü və zəif cəhətlərini müəyyən edən daxili elementlərə aid deyil:

- A) İqtisadi atımın tələbata təsiri
- B) Satış
- C) Elmi-tədqiqat və sınaq konstruktor işləri
- D) İş şəraiti
- E) Təchizat

26. Talantlı və təcrübəli menecerlər strategiyanın reallaşdırılması üçün resursdur yaxud rəqabət üstünlüyünün mənbəyidir:

- A) Rəqabət üstünlüyü mənbəyidir
- B) Resursdur
- C) Hər ikisidir
- D) Heç biri deyildir
- E) Əmək məhsuldarlığı mənbəyidir

27. Sahənin əsas iqtisadi xarakteristikasıdır:

- A) Yüksək səviyyəli xidmət
- B) Patent müdafiəsi
- C) Keyfiyyətli menecment
- D) Sifarişlərin dəqiq icrası
- E) Bazarın həcmi

28. Zəif düşmüş firma üçün son taym strategiyası aşağıdakı halda səhvdir:

- A) Sönən biznes diversifikasiya etmiş firmanın əsas fəaliyyət sahələrinə daxil deyildirsə
- B) Bazarın təzə formalaşması üzündən artım templərini proqnozlaşdırmaq mümkün olmadıqda
- C) Uzun müddətli aspektdə sahənin inkişaf perspektivi şübhəli olduqda
- D) Firmanın reanimasiyası cox baha başa gəldikdə
- E) Mövcud bazar payının saxlanması çox xərc tələb etdikdə

29. Təşkilatın məqsədlərinin başlıca xarakteristikaları hansılardır?

- A) konkret və ölçülə bilən olmaq, zaman məhdudiyyətinə malik olmaq, nail olunabilən olmaq
- B) kompleks olmag, konkret olmag, məkanca ifadə olunmag
- C) kəmiyyət göstəricisinə malik olmaq, keyfiyyət göstəricisinə malik olmaq, zaman göstəricisinə malik olmaq
- D) gələcəyə istiqamətlənmək rəqəmlərlə ifadə olunmaq, bir il müddətinə nəzərdə tutulmaq
- E) zaman göstəricisinə malik olmaq məsafə göstəricisinə malik olmaq miqdar göstəricisinə malik olmaq

30. Dinamik inkişaf edən bazarlarda hansı strategiya optimal nəticə verir:

- A) Əmtəənin çeşidini azaltmaq və tədarükçülərlə strateji əməkdaşlıq gurmaq
- B) Beynəlxalq bazarlara çıxmaq və tədarükçülərlə strateji əməkdaşlıq qurmaq
- C) Müşaiətedici məhşulların istehsalçıları və tədarükçülərlə strateji əməkdaşlıq gurmag
- D) Xərcləri ixtisar etmək və tədarükçülərlə strateji əməkdaşlıq qurmaq
- E) Fokuslaşdırılmış strategiyaya keçmək və tədarükçülərlə strateji əməkdaşlıq gurmaq

31. Diversifikasiya etmiş korporasiyanın bölmələrinin rəqabətqabiliyyətliliyi qiymətləndirmək üçün vacib olmayan göstərici hansıdır:

- A) Təklif olunan əmtəənin xassələrinə görə rəqabətqabiliyyətliliyi
- B) Bazarın həcmi
- C) Nisbi bazar payı
- D) Rəqiblərlə müqayisədə istehsal xərcləri
- E) Həlledici tədarükçülərə və istehlakçılara təzyiq göstərmək imkanı

32. Menecerlərin rəhbərliyi hansı formalarda çıxış etmir?

A) Çox fəal iştirak və yaxud yalnız prosesə nəzarət

- B) Avtoritar və ya ümumi razılıq əsasında qərarların qəbulu
- C) Səlahiyyətlərin az və ya çox hissəsinin ötürülməsi
- D) Təşəbbüsləri qısa müddətdə reallaşdırmaq
- E) Avtoritar və ya xüsusi razılıq əsasında qərarların qəbulu

33. İnzibati metodun təşkilati-sərəncam təsiri vasitələrinə aşağıdakılardan hansılar daxil deyildir?

- A) sərəncam mübadiləsi
- B) əmr mübadiləsi
- C) təlimat mübadiləsi
- D) əsasnamə mübadiləsi
- E) təcrübə mübadiləsi

34. Lideri izləyən firmanın strategiyası deyil:

- A) Fərqləndirici imic strategiyası
- B) Sərbəst kasadlıqların tutulması strategiyası
- C) Rəqiblərin udmaq hesabına artım strategiyası
- D) Güc nümayişi strategiyası
- E) İxtisaslaşma strategiyası

35. Qohum sahələrə diversifikasiya zamanı dəyəryaranma zəncirinin hansı mərhələsində strateji uyğunluğu aşkar etmək mümkün olur:

- A) Texnologiyada
- B) Satışda
- C) Marketingdə
- D) Sahələrarası əlaqələrdə
- E) Tədarükçülərlə əlaqələrdə

36. Münaqişələrin mənfi nətiçələrinə aid deyildir

- A) emosional gənginlik yaranır
- B) münagışə şleyfi yaranır
- C) ifrat itaətkar sindromu aradan qaldırıla bilər
- D) informasiya mübadiləsi zəifləyir
- E) kollektivdə iqtisadi xərclər yarana bılər

37. Hansı qərar dəyəryaranma zəncirinə təsir göstərmir?

- A) Bahalı xammaldan istifadədən imtina etmək
- B) Birbaşa marketingə keçid
- C) Elektron ticarətə keçmək
- D) Firmanın imicini yüksəltmək
- E) Məhsulun dizaynını sadələşdirmək

38. Firmanın bazar situasiyasının dəyişməsinə reaksiya verməsi hansı strateji davranışdır:

- A) Rəqibin zəif cəhətlərindən istifadə strategiyasıdır
- B) Tutulmamış ərazilərin tutulması strategiyasıdır
- C) Hücum strategiyasıdır
- D) Müdafiə strategiyasıdır
- E) Qabaqlayıcı zərbələr strateqiyasıdır

39. Optimal xərclər strategiyası seçən firma hansı ciddi çətinliklə üzləşə bilər:

- A) Xərclər üzrə liderlik strategiyası süçən firmalarla differensiallaşdırma strategiyası seçən firmaların rəqabət təzyigi arasında qala bilər
- B) Əlavə istehsal xərcləri yarana bilər
- C) Rəqiblər müxtəlif differensiallaşdırma istiqamətləri seçə bilərlər
- D) İstehlakçılar unikal keyfiyyətlər və xarakteristikalara qarşı diqqətli olduqda bu strategiya əlverişsiz ola bilər
- E) Sahədə texnoloji inkişaf baş verdiyi şəraitdə belə strategiya seçən firmaların sayı orta bilər

40. Təşkilatın quruluşunun formalaşdırılması prosesi hansı istiqamətdə gedir?

- A) Yuxarıdan aşağıya
- B) Soldan sağa
- C) Aşağıdan yuxarıya
- D) Sağdan sola
- E) Üfiqi istiqamətdə

41. Nəticələrin qiymətləndirilməsi intervalını seçmək barədə qərar menecmentin hansı funksiyası ilə əlaqədardır?

- A) Planlaşdırma ilə
- B) Heç biri ilə
- C) Nəzarət ilə
- D) Motivasiya ilə
- E) Təşkiletmə ilə

42. Təşkiletmə funksiyasının mahiyyəti nədir?

- A) Təşkilatın məqsədlərinin müəyyən edilməsi üçün mütəxəssislərin toplanması prosesidir
- B) Təşkilatın məqsədlərinin müəyyən edilməsi və onlara nail olunmasını təminedən prosesdir
- C) Təşkilatın tərəqqisi naminə güclərin səfərbərliyə alınmasıdır
- D) Təşkilatın məqsədlərinə uyğun bölmələrə bölünməsi prosesdir
- E) Təşkilatın adamlara birgə səmərəli işləməyə imkan verən quruluşunun yaradılması prosesdir

43. Multimilli strategiya hansı halda əlverişlidir:

- A) Firma aşağı xərclər strategiyasına əsaslandıqda
- B) Firma ticarətlə məşğul olduqda
- C) Yerli bazarların fərdi parametrləri ciddi əhəmiyyət kəsb etdikdə
- D) Firma dünya miqyasında yaxşı imicə malik olduqda
- E) Bazarın daha çox seqmentlərə bölünməsi zamanı

44. Düzgün olmayan variantı göstərin. Hazırda idarəetmə nəzəriyyəsi və praktikasının inkişafına ciddi töhfə vermiş aşağıdakı mühüm yanaşmalar məlumdur.

- A) İdarəetmə məktəblərininfərqləndirilməsi mövqeyindən yanaşma
- B) İdarəetməyə sistem kimi yanaşma
- C) İdarəetməyə proses kimi yanaşma
- D) İdarəetməyə model kimi yanaşma
- E) İdarəetməyə situasiya kimi yanaşma

45. Biznes təşkilatlarında səlahiyyətin hansı tipləri var?

A) Hüquqi səlahiyyət, real səlahiyyət

- B) İnzibatı səlahiyyət, iqtisadi səlahiyyət
- C) Xətti səlahiyyət, apparat səlahiyyət
- D) İlkin səlahiyyət, sonrakı səlahiyyət
- E) Adi səlahiyyət, mürəkkəb səlahiyyət

46. Hansı rəhbərlik üslubu üçün bütün məsələlərin təkbaşına həllixarakterikdir

- A) demokratik
- B) totalitar
- C) liberal
- D) çevik
- E) avtoritar

47. Qərarqəbuletmədə iştirakın təmin edilməsi yolu ilə təsir hansı psixoloji amilin köməyi ilə həyata keçir?

- A) İcraçı hiss edir ki, ondan qorxurlar və ona hörmət etmək istəyirlər
- B) İcraçı düşünür ki, onu aldadıb istismar edirlər
- C) İcraçı hiss edir ki, onun hakimiyyətini tanıyır və qabiliyətinə hörmət edirlər
- D) İcraçı düşünür ki, belə etsə mükafat alacaqdır
- E) İcraçı hiss edir ki, onun rəhbərə kimsə tapşırıb

48. Təşkilati prosesin neçə aspekti vardır?

- A) 6
- B) 2
- C) 4
- D) 3
- E) 7

49. Düzgün olmayan variantı göstərin?

Firmanının vəziyyətinin təhlili onun vəziyyətini aşağıdakı istiqamətlər üzrə xarakterizə edir

- A) Firmanın güclü və zəif tərəfləri, xarici imkanlar və təhlükələr
- B) Firmanın sənaye istehsal heyətinin guruluşu
- C) Firmanın strateji problemləri
- D) Qiymətlər və xərclər üzrə firmanın rəqabətqabiliyyətliliyi
- E) Firmanın mövcud strategiyasının səmərəliliyi

50. Kommunikasiya prosesinin əsas mərhələləri hansılardır?

- A) İdeyanın yaranması, kodlaşdırma və kanalın seçilməsi, informasiyanın ötürülməsi, dekodlaşdırma
- B) İdeyanın yaranması, kodlaşdırma, dekodlaşdırma, informasiyanın qəbuledilməsi, əks əlaqə
- C) İnformasiyanın ötürülməsi, informasiyanın təhlil edilməsi, informasiyanın qəbul edilməsi, informasiyanın qəbul edilməsi barədə məlumat verilməsi
- D) İdeyanın yaranması, ideyanın ötürülməsi, informasiyanın gəbul edilməsi, yaradılması
- E) İdeyanın ötürülməsi, kodlaşdırma, dekodlaşdırma kanalın seçilməsi, əks əlaqə

51. Rəqabət mübarizəsində texnologiyalar üzrə müvəffəqiyyətin həlledici amilini müəyyən edin:

- A) Keyfiyyətli menecment
- B) Maliyyə bazarına çıxış

- C) Yüksək səviyyəli xidmət
- D) Məhsulları sifarişlə hazırlamaq imkanı
- E) Internetdən istifadə

52. Biznes təşkilatlarında hansı idarəetmə səviyyələri mövcuddur?

- A) Siyasi səviyyə, iqtisadi səviyyə, nəzəri səviyyə
- B) Ali səviyyə, texniki səviyyə, aşağı səviyyə
- C) Orta idarəetmə səviyyəsi, ali idarəetmə səviyyəsi, siyasi idarəetmə səviyyəsi
- D) Ali idarəetmə səviyyəsi, orta idarəetmə səviyyəsi, aşağı idarəetmə səviyyəsi
- E) Texniki səviyyə, nəzarət səviyyəsi, iqtisadi səviyyə

53. SWOT -təhlilə görə firmanın zəif tərəfi hesab edilir:

- A) Elektron kommersiyanın istifadəsində rəqiblərdən geri qalmaq
- B) İstehlakçıların zövgünün dəyişməsi üzündən firmanın əmtəələrinə tələbin azalması
- C) Əvəzedici əmtəələrin satışının artması
- D) İstehlakçıların yeni tələblərini ödəmək üçün istehsalın artırılması zərurəti
- E) Bazarın artım tempinin yavaşıması

54. Menecmentin elm kimi öyrənilməsinin əsası kimlər tərəfindən qoyulmuşdur?

- A) Fabrik və firma rəhbərləri
- B) Qədim Misirlər
- C) Qədim yunan filosofları
- D) İqtisadçı analitiklər
- E) nəzəriyyəçilər

55. Xarici şirkətlərin təcrübəsində strategiyanın işlənməsində neçə yanaşmadan istifadə olunur

- A) 6
- B) 4
- C) 3
- D) 2
- E) 5

56. Qlobal sahələrdə rəqabət aparan firmalar hansı miqyasda liderliyə can atırlar:

- A) İnkişaf etmiş ölkələr arasında
- B) Avropa miqyasında
- C) Dünya miqyasında
- D) Cənub Şərqi Asiyada
- E) Avrasiya və Amerika materikləri miqyasında

57. Sahə liderləri üçün düzgün strategiyadır:

- A) Sərbəst kasadlığın tutulması strategiyası
- B) Xərcləri ixtisar etmək
- C) Cari strategiyaya yenidən baxmaq
- D) Aktiv müdafiə strategiyası
- E) Fərqli imic strategiyası

58. Strategiyanı reallaşdırmaq üçün həlledici kompetensiya aşağıdakı xüsusiyyətə malik olmalıdır:

A) Firmanın kompetensiyaları kifayət qədər geniş və çevik olmalıdır

- B) Firma ancaq bir kompetensiyaya malik olmalıdır
- C) Həlledici kompetensiyaları plan şöbəsi yaratmalıdır
- D) Həlledici kompetensiyalar ancaq bir bölmə yaratmalıdır
- E) Firmanın kompetensiyaları gələcəyə istiqamətlənməlidir

59. Multimilli strategiya hansı halda əlverişlidir:

- A) Firma dünya miqyasında yaxşı imicə malik olduqda
- B) Firma ticarətlə məşğul olduqda
- C) Firma aşağı xərclər strategiyasına əsaslandıqda
- D) Yerli bazarların fərdi parametrləri ciddi əhəmiyyət kəsb etdikdə
- E) Bazarın daha çox seqmentlərə bölünməsi zamanı

60. Hansı variantda biznes dəqiq müəyyyən edilmişdir?

- A) Səyahətlər və turizm
- B) Alkoqolsuz işkilər
- C) Telekommunikasiya
- D) Ayaqqabı istehsalı
- E) Mebel istehsalı.

61. Xərclər üzrə liderlik strategiyasını nə vaxt seçmək düzgündür?

- A) Geniş çeşiddə məhsul istehsalı üçün zərurət yarandıqda
- B) Rəqib firmalar differensiallaşma strategiyasına keçdikdə
- C) Sahədə güclü innovasiya prosesləri getdikdə
- D) Firmanın məhsullarının keyfiyyətini yüksəltmək zərurəti yarandıqda
- E) Qiymət üzrə güclü rəqabət olduqda

62. Firmanın biznes modelinin iki göstəricisi hansıdır?

- A) Məhsuldarlıq və səmərəlilik
- B) Xərclər və mənfəət
- C) Mənfəət və rentabellik
- D) Nəticəlilik və xərclər
- E) Məqsədlər və strategiya

63. Diveresiallaşdırma strategiyası firmaya aşağıdakı imkanı verir:

- A) Öz məhsuluna daha yüksək qiymət qoymaq
- B) Texnoloji prosesi sadələşdirmək
- C) Xərcləri aşağı salmaq
- D) Əməliyyat xərclərini aşağı salmaq
- E) Strateji alyans yaratmaq asanlaşır

64. Idarəetmede proses kimi yanaşma ideyası ilk dəfə hansı məktəb tərəfindən irəli sürülmüşdür?

- A) Elmi idarəetmə məktəbi tərəfindən
- B) Davranış elmləri məktəbi tərəfindən
- C) İnsan münasibətləri məktəbi tərəfindən
- D) İnzibati idarəetmə məktəbi tərəfindən
- E) Kəmiyyət üsulları məktəbi tərəfindən

65. Hakimiyyət forması hesab edilmir:

A) Ekspert hakimiyyəti

- B) Etalon hakimiyyəti
- C) Qarşılıqlı hakimiyyət
- D) Məcburiyyətə əsaslanan hakimiyyət
- E) Mükafatlandırmaya əsaslanan hakimiyyəti

66. Biznes təkilatlarında qeyri-formal qruplar necə yaranır?

- A) Nazirliyin göstərişi ilə
- B) Öz-özünə
- C) Rəhbərlərin iradəsilə
- D) İstehlakçıların tələbi əsasında
- E) Həmkarlar təşkilatının göstərişi ilə

67. Strategiyanı reallaşdırmaq üçün həlledici kompetensiya aşağıdakı xüsusiyyətə malik olmalıdır:

- A) Firma ancaq bir kompetensiyaya malik olmalıdır
- B) Firmanın kompetensiyaları kifayət qədər geniş və çevik olmalıdır
- C) Həlledici kompetensiyaları plan şöbəsi yaratmalıdır
- D) Həlledici kompetensiyalar ancaq bir bölmə yaratmalıdır
- E) Firmanın kompetensiyaları gələcəyə istiqamətlənməlidir

68. Xarici firmalarla strateji alyansların səmərəliliyi hansı şərtlərdən asılıdır:

- A) Qərar qəbuletmə prosesinin səmərəliliyi, şaquli integrasiya imkanı, mühitin sabitliyi
- B) Əməkdaşların etibarlılığı, alyansların qarşılıqlı faydalı olması, tərəflərin öz öhdəliklərini yerinə yetirməsi
- C) Firmaların miqyası, rentabellilik səviyyəsi mənfəət mərkəzləri
- D) Bazarın həcminin böyüklüyü, firmaların rəqabət imkanları, mənfəət mərkəzlərinin mövcudluğu
- E) Xərclərin ixtisarı, differensiallaşdırma imkanları, global rəgabət

69. Müəssisənin strateji və maliyyə vəziyyətini əks etdirən əsas göstəricilərə aşağıdakılardan biri deyil:

- A) Müəssisənin mənfətinin dinamikasının rəqiblərin mənfəətləri ilə müqayisəsi
- B) Satılmış kreditlərin həcmi
- C) Musəssisənin satış həcminin artımı ilə bazarın ümumi artımının nisbəti
- D) Sərmayələrin xalis mənfəətliliyinin dəyişmə meylləri
- E) Müəssisənin bazarda xüsusi çəkisi və sahədə mövgeyi

70. İkinci rolda olan firmalar üçün münasib strategiya deyil:

- A) Daha qənaətli texnologiyalara investisiya etmək
- B) Aşağı xərclər strategiyası
- C) Qiymətləri və məhsulun keyfiyyətini cəlbedici səviyyədə saxlamaq
- D) Rəqib firmaların "udulması"
- E) Dəyəryaranma zəncirində ciddi dəyişikliklər etmək

71. Strategiyanın reallaşdırılması mərhələsində əsas vəzifə hesab olunmur:

- A) Strategiyanı dəstəkləyən siyasət və proseduraların hazırlanması
- B) zəruri kompetensiyaya, resurslara və imkanlara malik olan təşkilatın yaradılması
- C) Strategiyanın reallaşdırılmasını mühitin və korporativ mədəniyyətin yaradılması
- D) Strateji uzağıgörmə və missiyanın seçilməsi
- E) Daxili liderlik sisteminin yaradılması

72. Firmanın səmərəli strategiyasının işlənib hazırlanmasına nədən başlanır?

- A) Məqsədlərin seçilməsi və strategiyanın işlənib hazırlanmasından
- B) Missiyanın formalaşdırılmasından
- C) Sosial tədqiqatlardan və inkişaf istiqamətinin seçilməsindən
- D) Strategiyanın işlənib hazırlanmasından
- E) Strateji uzaqgörmənin formalaşdırılması və inkişaf istiqamətinin seçilməsindən

73. Menecmentə proses kimi yanaşmaya görə hansı element əlaqələndirici proseslərə aid edilir?

- A) nəzarət
- B) planladırma
- C) qərarqəbuletmə
- D) proqnozlaşdırma
- E) sövqetmə

74. Düzgün olmayan variantı göstərin. Strategiyanın reallaşdırılması prosesində ikinci dərəcəli fəaliyyət növlərini autsorsinqi aşağıdakı üstünlükləri təmin edir:

- A) Çevikliyi artırır
- B) Səyləri strateji məqsədlərə nail olunmasına yönəldir
- C) Məqsədləri düzgün seçməyə kömək edir
- D) Xərcləri azaldır
- E) Daxili bürokratiyanı azaldır

75. Qlobal sahələrdə strateji ittifaqların əhəmiyyəti nədən ibarətdir:

- A) İştirakçıların müstəqilliyini saxlamaqla onların rəqabət mövqelərini möhkəmləndirir
- B) Strateji ittifaqlar öz iştirakçılarını inhisarçıya çevirir
- C) Qlobal bazarlarda birgə müəssisələr yaranır
- D) Firmaların əmək haqqı fonduna qənaət edilir
- E) Firmalar texnologiyalara çıxış imkanı əldə edirlər

76. Hansı halda diversifikasiya etmiş firma böhran əleyhinə strategiya tətbiq edir:

- A) Ziyana düşmüş bölmə getdikcə zəiflədikdə
- B) Ziyana düşmüş bölmə seqmentləşdirilmiş sahədə işlədikdə
- C) Ziyana düşmüş bölmə cəlbedici sahədə işlədikdə
- D) Ziyana düşmüş bölmə durğunluq və enmə mərhələsində olan sahədə işlədikdə
- E) Ziyana düşmüş bölmə autsorsingə iş götürdükdə

77. Müəssisənin strateji vəziyyətinin təhlili metodlarına aşağıdakılardan biri aid deyil:

- A) Gəlirlərin təhlili
- B) "Dəyərlər zənciri"nin təhlili
- C) Məsrəflərin təhlili
- D) Rəqabət qabiliyyətinin qiymətləndiriliməsinin təhlili
- E) SWOT təhlili

78. Firmanın mənfəət mərkəzlərinin çox olması hansı nəticəyə gətirib çıxarır:

- A) Firmanın resursları daha çox səpələndiyindən rəqabət gücü zəifləyir
- B) Firmanın maddi texniki resursları daha səmərəli istifadə edilir
- C) Firmanın işçilərinin milli tərkibi zənginləşir
- D) Firmanın rəqabət üstünlüyü artır

E) Firmanın işçilərinin maddi vəziyyəti pisləşir

79. Seqmentləşdirilmiş sahəyə aid deyil:

- A) Bank xidmətləri, yükdaşımalar
- B) Landşaft arxitekturası və bağçılıq, mətbəx mebelinin hazırlanması
- C) Məsafədən təhsil, elektron bank xidmətləri
- D) Kataloqla satış, xarici audit
- E) Program təminatının hazırlanmsı, avtotəmir işləri

80. Diversifikasiya etmiş firmanın strateji piramidasında yuxarıdan aşağıya doğru hansı ardıcıllıq doğrudur?

- A) korporativ strategiya biznes-strategiya funksional strategiya əməliyyat strategiyası
- B) funksional strategiya korporativ strategiya əməliyyat strategiyası biznes-strategiya
- C) biznes-strategiya funksional strategiya əməliyyat strategiyası korporativ strategiya
- D) korporativ strategiya funksional strategiya əməliyyat strategiyası biznes-strategiya
- E) əməliyyat strategiyası biznes-strategiya korporativ strategiya funksional strategiya

81. Elektron – kommersiyada müvəffəqiyyətin həlledici amilidir:

- A) Firmanın işçilərinin yüksək əmək məhsuldarlığı
- B) Müasir texniologiya
- C) Firmanın yaxşı imici
- D) Məhsulun maya dəyərinin ucuz olması
- E) Biznes modelin və strategiyanın dəyişən şəraitə tez uyğunlaşması imkanı

82. Şaquli inteqrasiya strategiyalarından istifadənin ən əsas məqsədi nədir:

- A) Qısamüddətli mənfəətliliyi artırmaq
- B) Fəaliyyəti daha rentabelli etmək
- C) Müştərilərin cəlb edilməsi hesabına firmanın bazar payını artırmaq
- D) Firmanın rəqabət mövqeyini möhkəmləndirmək
- E) Bazar seqmentini dəyişmək

83. Sahəyə giriş əngəli hesab edilmir:

- A) İstehlakçıların ticarət markasına bağlılığı
- B) Miqyasdan qənaəti effektinin olmaması
- C) Dövlət tənzimlənməsi orqanlarının fəaliyyəti
- D) Xərclərdə və rentabellilikdə dəyişikliklər
- E) Təlim effektinin olmaması

84. Autsorsing özündə nəyi ifadə edir:

- A) Digər firmaları sahədən çıxararaq oyundan kənar vəziyyətdə qoymağı
- B) Strateji alyanslar yaradılmasını
- C) Məqsədli bazar seqmentlərində dəyişikliklər edilməsini
- D) İstehsal fəaliyyətinin müəyyən funksiyalarını müstəqil firmalara həvalə edilməsini
- E) "İrəliyə" şaquli integrasiyanı

85. Asinergetik qərarlar nədir?

- A) Nəticə vahidinə resursların sərfi səmərəliliyini kəskin artırır
- B) Nəticə vahidinə resursların sərfi səmərəliliyini normalara uyğun saxlayır
- C) Risk şəraitində qəbul edilən qərardır
- D) Əməliyyatların və sistemin effektivliyini aşağı salır

E) Təsadüfən qəbul olunan gərarlardır

86. Strategiyanı reallaşdırmaq üçün səmərəli təşkilatın yaradılması prosesinin tərkib hissəsidir:

- A) Strateji planlaşdırma
- B) İnformasiya təminatı
- C) Mühitin mionitoringi
- D) Kadr təminatı
- E) Likvidliyin müəyyən edilməsi

87. Seçmə metodlarına aid deyildir?

- A) normativləşdirmə
- B) testləşdirmə
- C) söhbət aparma
- D) sınaqlar
- E) attestasiya

88. Münaqişələrin funksional nəticələrinə aid amillər hansılardır

- A) Ümumi qərar tapılır, əməkdaşlıq artır
- B) Qruplaşma baş verir, rəhbərlərin ziddiyyəti güclənir
- C) Rəhbərlərin ziddiyyəti güclənir, yaradıcılıq artır
- D) Münaqişə güclənir, əməkdaşlıq artır
- E) Münaqişə, zəifləyir, qruplaşma baş verir

89. Strategiyalar hansı təşkilati səviyyədə işlənmir?

- A) Əməliyyat
- B) Korporativ
- C) Mailyya
- D) Funksional
- E) Daxili

90. Firmanın inkişaf istiqamətini seçərkən hansı parametrin qiymətləndirilməsi vacib deyil?

- A) Firmanın işlədiyi bazar seqmentində dəyişikliklər
- B) Istehlakçıların tələblərinin dəyişməsi
- C) Beş ildən sonra firmanın imici
- D) Firmanın gələcəyi
- E) Firmanın likvid maliyyə vəsaitinin həcmi

91. Qohum sahələrə diversifikasiya zamanı dəyəryaranma zəncirinin hansı mərhələsində strateji uyğunluğu aşkar etmək mümkün olur:

- A) Texnologiyada
- B) Marketingdə
- C) Sahələrarası əlaqələrdə
- D) Tədarükçülərlə əlaqələrdə
- E) Satışda

92. Hansı strategiya rəqabət üstünlüyünü fərqli məhsullar təklif etməklə təmin edir.

- A) Optimal xərclər strategiyası
- B) Xərclər üzrə liderlik strategiyası
- C) Differensiallaşdırma bazasında fokuslaşdırılmış strategiya

- D) Aşağı xərclər bazasında fokuslaşdırılmış strategiya
- E) Differensiallaşdırma strategiyası

93. Şaquli integrasiyanın hansı strateji çatışmamazlığı vardır:

- A) Şaquli inteqrasiya firmanın müştərilərinin azalmasına və bazar payının kiçilməsinə səbəb olur
- B) Şaquli inteqrasiya firmanın çevikliyini artırır
- C) Firma öz işlədiyi sahəyə kapital qoyuluşlarını artıraraq sahibkarlıq riskini artırır
- D) Şaquli integrasiya istehsal yayım zəncirinin ixtisarına səbəb olur
- E) Şaquli inteqrasiya biznes sferasında iştirakçıların sayını azaldır

94. Təchizatçıların müəssisələrin məsrəflərinə təsir gücünü şərtləndirən amillərə aşağıdakılardan biri aid deyil:

- A) Alıcıların tələbatının təchizatçının satış həcmində xüsusi çəkisi
- B) Alıcının təchizatçının dəyişdirmə xərclərinin böyüklüyü
- C) Təchizatçının məhsuluna əvəzedici məhsullarını olmaması
- D) Təchizatçıların güclü rəqiblərinin mövcudluğu
- E) Alıcıların müəssisənin qiymətlərinə təsiri

95. Şaquli dezintiqrasiya strategiyasını seçən firma necə davranır:

- A) Strateji alyansların və birgə müəssisələrin sayını artırır
- B) Öz fəaliyyətini istehsal yayım zəncirinin bütün həlqələrinə yayır
- C) Qlobal bazara çıxır
- D) Şaquli integrasiya strategiyasından diversifikasiyaya keçir
- E) Öz fəaliyyətini istehsal yayım zəncirinin daha az həlqəsinə cəmləyir

96. Menecerlərin strategiyaların reallaşdırılması prosesinə rəhbərlik üsullarına hansı amil təsir etmir?

- A) Onlara verilən hakimiyyət dərəcəsi
- B) Şirkətin işində ən son texnologiyalardan istifadə
- C) Şirkətin başqa əməkdaşları ilə şəxsi münasibətləri
- D) Strategiyanı reallaşdırmaq üçün bu prosesdə öz rolları barədə təsəvvürləri
- E) Rəğbət bəslədikləri rəhbərlik üslubu

97. Strategiyanın reallaşdırılmasının idarə edilməsi menecerlərdən hansı qabiliyyəti tələb edir:

- A) Uzağıgörmə
- B) Məharət
- C) Elm
- D) Düşüncə
- E) Təhsil

98. "Reklam və satışın stimullaşdırılması" konsepsiyasının təkamül illəri hası variantda düzgün göstərilmidir?

- A) 1930-1950
- B) 1860-1920
- C) 1920-1930
- D) 1960-1980
- E) 1980-1995

99. İşgüzar təşkilatlarda münaqişələrin əsas səbəbləri hansılardar

- A) Resursların bölgüsü, məqsədlərin qarşılıqlı asıllığı, regional inkişaf, yeni texnologiya
- B) Resursların bölgüsü, məqsədlərin qarşılıqlı asıllığı, məqsədlərdə fərq, təsəvvürlərdə fərq
- C) Resursların bölgüsü, məqsədlərdə fərq, regional inkişaf, yeni texnologiya
- D) Resursların bölgüsü, regional inkişaf, təsəvvürlərdə fərq, yeni texnologiya
- E) Resursların bölgüsü, regional inkişaf, təsəvvürlərdə fərq, rəhbərin özbaşınalığı

100. Liderliyin öyrənilməsinə hansı yanaşmalar mövcuddur?

- A) Şəxsi keyfiyyət mövqeyindən yanaşma, davranış mövqeyindən yanaşma, situasiya mövqeyindən yanaşma
- B) Şəxsi keyfiyyətlər mövqeyindən yanaşma, qarşılıqlı münasibətlər mövqeyindən yanaşma, mükafat mövqeyindən yanaşma
- C) Davranış mövqeyindən yanaşma, tələbat mövqeyindən yanaşma, situasiya mövqeyindən yanaşma
- D) Davranış mövqeyindən yanaşma, rəhbərlik mövqeyindən yanaşma, işlərin mövqeyindən yanaşma
- E) Situasiya mövqeyindən yanaşma, iş mövqeyindən yanaşma, mükafatlandırma mövqeyindən yanaşma

101. Müəssisənin rəqabət gücünün göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- A) Texnoloji və innovasiya üzrə üstünlüklər
- B) Yüksək məsrəflər
- C) Mənfəətliliyin orta səviyyədən yuxarı olması
- D) Dəyişikliklərə hazır olan və yaradıcı menecment
- E) Daha aşağı məsrəflər

102. Aşağıda göstərilənlərdən hansı insan resurslarının idarə edilməsi mərhələlərinə aid deyildir?

- A) kadr axıcılığı
- B) peşəyə istigamətlənmə və adaptasiya
- C) insan resurslarının planlaşdırılması
- D) əmək fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi
- E) ixtisasın artırılması

103. Korporativ mədəniyyət və strategiyanın əlaqəsi işçilərin davranışına necə təsir göstərir:

- A) Təşkilati mədəniyyət srtategiyaya uyğunlaşa bilməz
- B) Təşkilati mədəniyyət işçilərin bir biri ilə mədəni və səmimi münasibətlər qurmasını tələb edir
- C) Strategiyaya uyğun olan təşkilati mədəniyyət firmada əməyin səmərəliliyini yüksəldən qeyri rəsmi qaydalar, intuitiv tələblər və atmosfer yaradır
- D) Təşkilati mədəniyyət və strategiyanın heç bir əlaqəsi yoxdu
- E) Təşkilati mədəniyyət daimi olur, strategiya isə tez tez dəyişərək mühitə uyğunlaşır

104. «Optimal təşkilat» ideyasının müəllifi aşağıdakılardan hansıdır?

- A) K.Reyli
- B) A.Maslou
- C) Q.Xopf
- D) C.Muni
- E) Anri-Fayol

105. Heyətin idarə edilməsi sisteminin təşkili prinsipləri neçə yerə bölünür?A) 2

B) 4

C) 3

D) 5

E) 6

106. Yeni formalaşan sahədə işləyən firma üçün düzgün seçim hansıdır:

- A) Digər firmaların bazar payını almaq üçün hücum strategiyasına keçmək
- B) Texnologiyanı təkmilləşdirmək, məhsulun dizaynını təkmilləşdirmək, məhsulun istehlak xassələrini artırmaq
- C) Fokuslaşdırılmış aşağı xərclər strategiyasına keçmək
- D) Yeni firmaların bazara girməsinin qarşısını almaq üçün giriş maneələri yaratmaq
- E) Məhsulun rentabelliyini yüksəltmək

107. Məqsədlər üzrə idarəetmə prosesinin mərhələsi deyildir:

- A) Məqsədlərə nail olmaq üçün real planların işlənib hazırlanması
- B) Planlaşdırılmış nəticələrə nail olmaq üçün təshihatlandırıcı hərəkətlər
- C) Sistematik nəzarət və iş nəticələrinin ölçülməsi və qiymətləndirilməsi
- D) Dəqiq məqsədərin müəyyənləşdirilməsi
- E) Formal səlahiyyətlərin bölüşdürülməsi

108. Səlahiyyətin hüdudları nə ilə müəyyənləşdirilir?

- A) Metrlə, kilometrlə, santimetrlə, kvadratmetrlə
- B) Siyasətlə, prosedurlarla, qaydalarla, təlimatlarla
- C) Siyasətlə, iqtisadiyyatla, təlimlərlə, təsadüflə
- D) Siyasətlə, iqtisadiyyatla, tərəqqi ilə, inkişafla
- E) Funksiyalarla, prinsiplərlə, münaqişələrlə, müdafiələrlə

109. Fəaliyyətin mahiyyəti baxımından menecment nədir?

- A) Qrup üzvlərinin davranışını, proseduralar və normalarla təmin edən, hakimiyyət formalarının istifadəsinə əsaslanan fəaliyyətdir
- B) Qrup düşüncəsinə əsaslanan və münaqişəli situasiyalarda qeyri–formal kommunikasiyanı inkişaf etdirən fəaliyyətdir
- C) Nəticəsi iqtisadi yaxud sosial fayda olan, təşəbbüsə əsaslanan fəaliyyətdir
- D) Təşkilati mədəniyyəti istifadə etməklə grupun fəaliyyətini tənzimləyən fəaliyyətdir
- E) Qrupun məqsədinin müəyyən edilməsi və həmin qrup üzvlərinin biliyini, peşə vərdişlərini, qabiliyyətini və davranış manerasını istifadə etməklə müəyyən edilmiş məqsədlərə nail olunmasını təmin edən peşə növüdür

110. Biznes təşkilatında siyasət hansı səviyyə rəhbərliyi tərəfindən işlənib hazırlanır?

- A) Aşağı səviyyə rəhbərliyi tərəfindən
- B) Ali səviyyə rəhbərliyi tərəfindən
- C) Orta səviyyə rəhbərliyi tərəfindən
- D) Texniki səviyyə rəhbərliyi tərəfindən
- E) Kadrlar şöbəsi tərəfindən

111. Şaquli integrasiya strategiyalarından istifadənin ən əsas məqsədi nədir:

A) Müştərilərin cəlb edilməsi hesabına firmanın bazar payını artırmaq

- B) Firmanın rəqabət mövgeyini möhkəmləndirmək
- C) Qısamüddətli mənfəətliliyi artırmaq
- D) Fəaliyyəti daha rentabelli etmək
- E) Bazar seqmentini dəyişmək

112. Yeni formalaşan sahənin spesifik xüsusiyyətidir:

- A) İstehlakçılar məhsulun texniki iqtisadi göstəricilərinə daha tələbkar olurlar
- B) İstehlakçı tələbinin artmasının yavaşıması bazar payı uğrunda rəqabəti gücləndirir
- C) İstehsalın miqyasından qənaət imkanı olmur
- D) Bir çox potensial alıcılar yaxın gələcəkdə innovasiya məhsullarının təkmilləşəcəyinə ümid edərək alıcıları ləngidirlər
- E) Beynəlxalq rəqabət güclənir, innovasiya məhsullarının təkmilləşəcəyinə ümid edərək alıcıları ləngidirlər

113. Mücərrəd daxili mühüt amillərinə aid deyillir:

- A) strategiya
- B) məqsəd və vəzifə
- C) missiya
- D) heyət
- E) taktika

114. Diversifikasiya üzrə hər hansı bir qərarın səhmlərin dəyərinin artırılmasına təsirini qiymətləndirmək üçün hansı kriteriyalardan istifadə olunur?

- A) "Əlavə faydalılıq" kriteriyası, "Əlavə ehtiyatlar" kriteriyası, "Yeni sahədən istifadə" kriteriyası
- B) "Cəlbedicilik" kriteriyası, "Yeni sahəyə daxilolma xərcləri" kriteriyası, "Əlavə faydalılıq" kriteriyası
- C) "Cəlbedicilik" kriteriyası, "Yeni sahədən istifadə" kriteriyası
- D) "Gəlirlilik" kriteriyası, "Cəlbedicilik" kriteriyası, "Mənfəətlilik" kriteriyası
- E) "Mənfəətlilik" kriteriyası, "Cəlbedicilik" kriteriyası, "Əlavə faydalılıq" kriteriyası

115. Düzgün olmayan variantı göstərin. Hazırda idarəetmə nəzəriyyəsi və praktikasının inkişafına ciddi töhfə vermiş aşağıdakı mühüm yanaşmalar məlumdur.

- A) İdarəetməyə sistem kimi yanaşma
- B) İdarəetməyə situasiya kimi yanaşma
- C) İdarəetmə məktəblərinin fərqləndirilməsi mövgeyindən yanaşma
- D) İdarəetməyə model kimi yanaşma
- E) İdarəetməyə proses kimi yanaşma

116. Heyətin idarə edilməsi konsepsiyasına aşağıdakıldardan hansı aid deyildir?

- A) heyətin idarə edilməsi metodologiyasının işlənib hazırlanması
- B) heyətin idarə edilməsi sisteminin formalaşması
- C) heyətə olan tələbatın hesablanması
- D) heyətin idarə edilməsi texnologiyasının işlənib hazırlanması
- E) heyətin idarəedilməsi sisteminin inkişafı

117. Sövgetmə nədir nə nəyə təsir göstərir?

- A) Sövqetmə hakimiyyətdir. Cinayətkarlığın azalmasına təsir göstərir
- B) Sövgetmə menecmentdir, bilik səviyyəsinə təsir göstərir
- C) Sövqetmə məharətdir, qabiliyyətə təsir göstərir

- D) Sövgetmə tələbatın davranışda təzahürüdür, məqsədə çatmağa təsir göstərir
- E) Sövqetmə təhrikdir və münaqişə ehtimalına təsir göstərir

118. Differensiallaşdırma strategiyası aşağıdakı halda müvəffəqiyyət gətirmir:

- A) İstehlakçılar məhsulun əlavə xüsusiyyətlərini qiymətləndirirlər
- B) Differensiallaşdırma imkanları genişdir, lakin əmtəəyə əlavə xassələrin verilməsi əlavə xərclərə səbəb olur
- C) Qiymət rəqiblərin qiymətindən yüksək olur, əmtəənin istehlak xərcləri isə alıcının tələbindən yüksək olur
- D) Differensiallaşdırmaya məsrəflər adi haldan fərqli olur
- E) Rəqiblər müxtəlif differensiallaşdırma strategiyaları seçirlər

119. Adaptasiya prosesinin mərhələlərinin ardıcıllıqla düzüldüyü variant tapın.

- A) adaptasiya proqramının işlənib hazırlanması, yeni işçinin hazırlıq səviyyəsinin qiymətləndirilməsi, ilkin tanışlıq, təsirli adaptasiya, fəaliyyətdə olma
- B) ilkin tanışlıq, adaptasiya proqramının işlənib hazırlanması, yeni işçinin hazırlıq səviyyəsinin qiymətləndirilməsi, fəaliyyətdə olma, təsirli adaptasiya
- C) ilkin tanışlıq, adaptasiya proqramının işlənib hazırlanması, yeni işçinin hazırlıq səviyyəsinin qiymətləndirilməsi
- D) yeni işçinin hazırlıq səviyyəsinin qiymətləndirilməsi, adaptasiya proqramının işlənib hazırlanması, ilkin tanışlıq, təsirli adaptasiya, fəaliyyətdə olma
- E) yeni işçinin hazırlıq səviyyəsinin qiymətləndirilməsi, ilkin tanışlıq, adaptasiya proqramının işlənib hazırlanması, təsirli adaptasiya, fəaliyyətdə olmaq

120. İnsan şəxsiyyətinin fərdi xarakteristikası deyil?

- A) Təqaüdlər
- B) Tələbatlar
- C) Qabiliyyət
- D) Talant
- E) Gözləmələr

121. Hansı strategiya ancaq diversifikasiya etmiş firmanın strategiyasıdır:

- A) Fokuslaşdırma strategiyası və böhrandan çıxma strategiyası
- B) Aşağı xərclər strategiyası və böhrandan çıxma strategiyası
- C) Korporativ restrukturizasiya və böhrandan çıxma strategiyası
- D) Bazar kasadlığını doldurma strategiyası və böhrandan çıxma strategiyası
- E) Optimal xərclər strategiyası və böhrandan çıxma strategiyası

122. Aşağıdakılardan hansı yetkin sahələrdə strategiyalara aid deyil?

- A) Dəyərlər zəncirinin optimallaşdırılması
- B) Rəqib kompaniyaları ələ keçirmək
- C) Qısamüddətli mənfəətlə kifayətlənmək
- D) Əmtəə qruplarının və əmtəə modellərinin ixtisarı
- E) Beynəlxalq bazarlara çıxış

123. Müəssisənin ümumi strategiyasını əks etdirən tədbirlər və yanaşmalara aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- A) Üfügi integrasiya üzrə tədbirlər
- B) Fəaliyyətin coğrafi genişlənməsi üzrə səylər
- C) Yeni imkanlardan istifadə üzrə tədbirlər

- D) Qısamüddətli gəlirliyin çoxaldılması üzrə tədbirlər
- E) Xarici mühitin yaratdığı təhlükələrdən və rəqiblərin fəaliyyətindən müdafiə tədbirlər

124. Strategiyanı səmərəli reallaşdırmağa qadir olan təşkilat üçün vacib cəhətdir:

- A) İdarəetmə səviyyələrinin sayının çox olması və imkanların yeniləşdirilməsi və uyğunlaşdırılması
- B) Korporativ diversifikasiyanın həyata keçirilməsi hesabına fəaliyyət miqyasının genişləndirilməsi
- C) Strategiya yaxud mühit dəyişdikdə kompetensiya və imkanların yeniləşdirilməsi və uyğunlaşdırılması
- D) Əməyin elmi təşkili və imkanların yeniləşdirilməsi və uyğunlaşdırılması
- E) Daha mükəmməl texnologiyaların yaradılması və imkanların yeniləşdirilməsi və uyğunlaşdırılması

125. Xarici bazarların mənimsənilməsi hesabına rəqabət üstünlüyünə nail olmaq üsuludur:

- A) Firmanın rəqabət baxımından qiymətli resurslarının və kompetensiyasının daxili bazardan çıxarılaraq beynəlxalq miqyasa yayılması
- B) Sahədə rəqabət güclərinin rəqabət təzyiqindən yaxa qurtarmaq
- C) Əsas fəaliyyət növlərinə diqqəti cəmləyərək, ikinci dərəcəli fəaliyyət növlərinin autsorsinqə verilməsi hesabına rəqabət üstünlüyü yaratmaq
- D) Hücum strategiyalarının müdafiə strategiyaları ilə uzlaşdırılması
- E) Daha güclü rəqiblərlə strateji alyanslar yaratmaq

126. Aşağıdakılardan hansı müdafiə strategiyasıdır:

- A) Rəqibə çatmaq və onu ötüb keçmək
- B) Partizan müharibəsi
- C) Tutulmamış sahələrin tutulması
- D) Mümkün hücum yollarının bağlanması
- E) Rəqibin zəif cəhətlərindən istifadə etmək

127. İnsanları idarəetmək sahəsində menecerə edilən ən mühüm tələb hansıdır?

- A) İşçilərin sağlamlığının qayğısına qalmaq və ailəsinin xöşbəxt olmasını təmin etmək
- B) Tabeçiliyində olan işçilərin siyasi və iqtisadi biliyini artırmaq;
- C) Firma ilə işçiləri bir–birinə bağlayan şərtləri bilmək hər iki tərəfin maraqlarını ədalətli qaydada müdafiə etmə
- D) İşçiləri mükafatlandırmaq
- E) İçilərin əmək məhsuldarlığını yüksəltmək və istehsal güclərini artırmaq

128. Maykl Porterin beşamilli rəqabət modelinə daxil deyil:

- A) Alıcılar
- B) Dövlət tənzimlənməsi orqanları
- C) Əvəzedici əmtəələr təklif edən başqa sahə firmaları
- D) Xammal tədarükçüləri
- E) Potensial yeni rəqiblər

129. Yerli firmaların qlobal rəqiblə rəqabət mübarizəsində istifadə edə bilmədiyi strategiya hansıdır:

- A) Qlobal səviyyəyə çıxış
- B) Gücə qarşı güc strategiyası
- C) "Öz meydançası" üstünlüyü hesabına müdafiə olunmaq

- D) Rəqabətdən yayınma
- E) Firmanın təcrübə və vərdişlərinin başqa ölkələrə keçirilməsi

130. Daha yaxşı iş üsullarının aşkar edilməsi və tətbiq edilməsi məqsəddir yoxsa vasitədir:

- A) Məqsəddir
- B) Fəaliyyətin keyfiyyətini yüksəldə bilər
- C) Əməyin elmi təşkilinə aiddir
- D) Vasitədir
- E) Strategiyadan asılıdır

131. Menecerlərin strategiyaların reallaşdırılması proseslərinə rəhbərlik üslublarına aşağıdakı amillərdən hansı təsir etmir?

- A) Menecerlərin təcrübəliliyi və sahə üzrə biliklərin dərinliyi
- B) Menecerlərin sahədə yeni və ya veteranlardan olması
- C) Menecerlərin problemləri qoymaq və onlar həll etmək
- D) Şirkətin başqa əməkdaşları ilə şəxsi münasibətləri
- E) İşçilərin əmək qabiliyyətinin yüksək olması

132. Aşağıdakılardan hansı xüsusiyyət qədim idarəetməyə aid deyil:

- A) Böyük təşkilatların azsaylı olması
- B) Təşkilatda rəhbər vəzifələrin irsi hüquqa görə yaxud güc tətbiq etməklə tutulması
- C) Ali səviyyə rəhbərlərinin azsaylı olması
- D) İdarəetmə işlərinin dəqiq müəyyənləşdirilməsi və digər işlərdən ayrılması
- E) Təşkilat üçün mühüm qərarlar qəbul etmək qabiliyyətinə malik olan adamların sayının az olması

133. Idarəetmə qərarlarının əsas fərqləndirici xüsusiyyətləri hansılardır?

- A) Məqsəd, Vəzifə, Peşəkarlıq
- B) Məqsəd, Məsuliyyət, Peşəkarlıq
- C) Nəticə, məsuliyyət, işgüzarlıq
- D) Məqsəd, Nəticə, Məsuliyyət, Əmək bölgüsü
- E) Məqsəd, Nəticə, Əmək bölgüsü, Peşəkarlıq

134. Menecerlərdən tələb edilmir:

- A) Rəqib firmaların fəaliyyətini təhlil etmək bacarığı
- B) Bütövlükdə firmanın idarə edilməsi sahəsində ümumi biliklərin olması
- C) İcraçıları qərar qəbuletmə prosesinə cəlb edərək kompetensiyalı qərarlar qəbul etmək qabiliyyəti
- D) Təsərrüfat konyukturasının inkişaf meyllərini və tələbin dəyişmə meyllərini əvvəlcədən görə bilmək qabilliyyəti
- E) Firmanın prezidentinin səhhətinə ciddi diqqət ayırmaq və təklif vermək qabiliyyəti

135. Firmanın strategiyasına təsir göstərən daxili mühit amilini müəyyən edin:

- A) Sahənin ümumi cəlbediciliyi
- B) Firmanın kompentensiyası və rəqabət imkanları
- C) Iqtisadi və sosial amillər
- D) Rəqabət şəraiti
- E) Dövlət tənzimlənməsi

136. Aşağıdakı strategiyaların hansı "tutulmamış" sahələrin tutulması strateji davranışına aiddir:

- A) Zəif ticarət markası olan rəqibə hücum etmək
- B) İstehlakçıya güclü emosional təsir göstərən firma imici yaratmaq
- C) Bazarda situasiyanı və rəqabət şəraitini dəyişən yeni məhsul növlərinin təklif edilməsi
- D) Uzunmüddətli müqavilələr bağlamaqla ən yaxşı xammal və komplektləşdiricilər tədarük edən firmalara sıx əlaqə yaratmaq
- E) Həlledici texnologiyaya malik olan firmanı satın almaq

137. Aşağıdakı variantlardan hansı biznes strategiyanın elementidir?

- A) yeni sahələrin mənimsənilməsivə bu sahələrdə mövqelərin möhkəmləndirilməsi
- B) ehtiyatların idarə edilməsi
- C) xammal almaq üçün tədarükçünün seçilməsi
- D) zəruri biliklərin və istehsal vasitələrinin toplanması
- E) firmanın marketinq fəaliyyətinin idarə edilməsi

138. Formal planlaşdırmanın əsas komponentləri hansılardır?

- A) Taktika, praktika, program, təhlil
- B) Taktika, strategiya, planlaşdırma, programlaşdırma
- C) Taktika, strategiya, siyasət, iqtisadiyyat
- D) Taktika, strategiya, norma, normativ
- E) Taktika, siyasət, prosedura, qayda

139. Mənfəəti formalaşdıran əsas amillər zənciri aşağıdakı sxem kimi təqdim olunur:

- A) Xərclər, istehsal həcmi, gəlir
- B) Xərclər, istehlak həcmi, gəlir
- C) Xərclər, istehsal həcmi, mənfəət
- D) Xərclər, istehsal həcmi, istehlak həcmi
- E) Xərclər, istehlak həcmi, mənfəət

140. Funksional təşkilati stukturun strateji üstünlüklərinə aşağdakılardan hansı aid deil:

- A) İxtisaslaşmış müəssələr üçün çox yaxşı uyğunlaşmaq
- B) Strateji nəticələrə mərkəzləşdirilmiş nəzarət
- C) Funksional ixtisaslaşma hesabına "təcrübə əyrisi" effektində istifadə imkanlarının
- D) Heyətin konkret sahələr üzrə peşakarlığın inkşaf etdirilməsi üçün çox əlverişlidir
- E) Strateji nəticələrin qeyri mərkəzləşdirilmiş nəzarət

141. Başlıca ideyası "bacardığımı istehsal edirəm" olan marketinq konsepsiyasının adı nədir?

- A) əmtəənin təkmilləşdirilməsi konsepsiyası
- B) qarşılıglı təsir marketingi
- C) istehsalın təkmilləşdirilməsi konsepsiyası
- D) sosial- etik konsepsiya
- E) reklam və satışın həvəsləndirilməsi

142. "Mənim tabeçiliyimdə olanların hansı ehtiyacları vardır?" sualı menecmentin hansı funksiyası ilə əlaqədardır?

- A) Təşkiletmə ilə
- B) Motivasiya ilə

- C) Tənzimləmə ilə
- D) Planlaşdırma ilə
- E) Nəzarət ilə

143. Menecmentə situasiya mövqeyindən yanaşmanın irəli sürdüyü əsas konsepsiyahansıdır?

- A) Menecmentə müxtəlif funksiyalardan ibarət olan bir proses kimi baxmaq lazımdır
- B) Menecment planlaşdırma, təşkiletmə, motivasiya və nəzarətdən ibarətdir
- C) Təşkilat bir neçə qarşılıqlı əlaqəli alt sistemlərdən ibarət olan və çoxsaylı əlaqələrlə xarici mühitə bağlanmış mürəkkəb açıq sistemdir
- D) Bütün təşkilatlar öz məqsədlərinə çatmaq üçün quruluş yaratmalıdırlar
- E) Təşkilatın məqsədlərinə daha səmərəli nail olmaq üçün konkret üsul və konsepsiyaları müəyyən konkret situasiya ilə uzlaşdırmaq lazımdır

144. Heyətin idarəsinin təkmilləşdirilməsində hansı metod daha çox inkişaf edib?

- A) normativ metod
- B) əmsal metodu
- C) məqsədlərin struktrulaşdırılması metodu
- D) analogiyalar metodu
- E) balans metodu

145. Adamlararası kommunikasiyalarda maneə deyildir?

- A) Pis əks əlaqə
- B) Qulaq asmaq qabiliyyətinin olmaması
- C) Təhrif olunmuş informasiya
- D) Qeyri verbal maneələr
- E) Semantika

146. Hansı xüsusiyyət müasir idarəetməyə aid deyil?

- A) Kollektiv işə əsaslanmaq
- B) İdarəetmə işinin digər fəaliyyət növlərindən ayrılaraq ayrıca mövcud olmaması
- C) Təşkilatda rəhbər vəzifələrin qanunçuluğu gözləməklə kompotentlilik hüququna görə tutulması
- D) Təşkilat üçün mühüm qərarlar qəbul etmək qabiliyyətinə malik olan adamların çox olması
- E) Çoxsaylı ali səviyyə rəhbərlərinin və çoxsaylı orta səviyyə rəhbərlərinin olması

147. Aşağı məsrəflər üzrə rəqabət üstünlüyünə əsaslanan işguzar strategiyanın qəbul etmiş şirkət əmək məhsuldarlığın neçə faiz yüksəlməsi istiqamətində tədbirlər həyata keçirir?

- A) 20%
- B) 10%
- C) 25%
- D) 40%
- E) 15%

148. Dinamik inkişaf edən bazarlarda hansı strategiya optimal nəticə verir:

- A) Müşaiətedici məhsulların istehsalçıları və tədarükçülərlə strateji əməkdaşlıq gurmaq
- B) Əmtəənin çeşidini azaltmaq və tədarükçülərlə strateji əməkdaşlıq qurmaq
- C) Beynəlxalq bazarlara çıxmaq və tədarükçülərlə strateji əməkdaşlıq qurmaq

- D) Xərcləri ixtisar etmək və tədarükçülərlə strateji əməkdaşlıq gurmaq
- E) Fokuslaşdırılmış strategiyaya keçmək və tədarükçülərlə strateji əməkdaşlıq qurmaq

149. Sahənin yetginlik mərhələsinə daxil olmasını sübut edən proses:

- A) İstehsalın miqyasından qənaət imkanı aradan qalxır
- B) Xərclərin və xidmət keyfiyyətinin rəqabətə təsirinin güclənməsi
- C) Yeni texnologiyanın potentləşdirilməsi
- D) Giriş maneələrini getdikcə azalması
- E) Firmalar standartlaşdırılmış bölmələr yaratmğa başlayırlar

150. Təşkilatda bölmələrin yaranması hansı əmək bölgüsünün nəticəsidir?

- A) İerarxik əmək bölgüsünün
- B) sistematik əmək bölgüsünün
- C) Üfüqi əmək bölgüsünün
- D) İxtisaslaşdırılmış əmək bölgüsünün
- E) Şaquli əmək bölgüsünün

151. Proqnozlaşdırılan səmərəliyə uyğun olaraq qərarların hansı növləri vardır?

- A) Ordınar, inert və sinergetik
- B) Ginergetik, bisinergetik və asinergetik
- C) Ordinar, rasional və sinergetik
- D) Ordinar, asinergetik və sinergetik
- E) Ordinar, inert, as ineretik.

152. Xarici firmalarla birgə müəssisələrin yaradılması strategiyası daha çox hansı məqsəd üşün istifadə edilir:

- A) Daşımalara qənaət etmək üçün
- B) Sinergik effekt almaq üçün
- C) Məhsulların keyfiyyətini yüksəltmək üçün
- D) Kömrük rüsumlarından qaçmaq üçün
- E) Beynəlxalq bazara girmək üçün

153. Strategiyanın reallaşdırılması prosesinin mərkəzləşdirilmiş strukturları vasitəsilə həyata keçirilməsi rəqabət üstünlüyü əldə etməyə imkan verir

- A) Şirkətin əlaqəli bölmələrində qohum fəaliyyət növlərinin sıx koordinasiya edilməsi tələb olunduğu hallarda
- B) Şirkətin əlaqəli bölmələrində digər fəaliyyət növlirinin sıx koordinasiya edilməsi tələb olunduğu hallarda
- C) Şirkət qeyri-mərkəzləşdirmə təşkilati strukturuna malik olunduqda
- D) Şirkət mərkəzləşdirmə təşkilati strukturuna malik olunduqda
- E) Şirkətin fəaliyyət sahəsi çox geniş olduqda

154. Bunlardan hansı "güclü" strategiyaya malik olan firmalardır?

- A) Texnoparklar
- B) Komutant firmalar
- C) Violent firmalar
- D) Biznes inkubatorlar
- E) Patient firmalar

155. Strateji uzaqgörmənin tərkib elementi deyil:

A) Biznesin seçilməsi

- B) Strateji uzaqgörmənin dəqiq formalaşdırılması
- C) Uzunmüddətli inkişaf kursu
- D) Firmanın missiyası
- E) Firmanın strategiyası

156. Beş bazar rəqabət strategiyasına aid olmayan variantı seçin?

- A) Aşağı xərclər bazasında fokuslaşdırılmış strategiya
- B) Bazarın "qaymağını" götürmək strategiyası
- C) Geniş differensiallaşdırma strategiyası
- D) Optimal xərclər strategiyası
- E) Xərclər üzrə liderlik strategiyası

157. Hansı rəhbərlik üslubu üçün savadlı işçilərin seçimi xarakterikdir

- A) demokratik
- B) liberal
- C) avtoritar
- D) monarxiya
- E) bürokratik

158. Xarizm nədir?

- A) Məntiqə əsaslanan hakimiyyətdir
- B) Ənənəyə əsaslanan hakimiyyətdir
- C) Liderin şəxsi keyfiyyətlərinin gücünə əsaslanan hakimiyyətdir
- D) Liderin maddi imkanlarına əsaslanan hakimiyyətdir
- E) Qohumluğa əsaslanan hakimiyyətdir

159. Biznes təşkilatlarının müvəffəqiyyətinin tərkib elementləri hansılardır?

- A) Mövcud olmaq, yeni məhsul istehsal etmək, məhsulların keyfiyyətini yüksəltmək, məhsulun maya dəyərini aşağı salmaq, hər şeyə qənaət etmək
- B) Mövcud olmaq, nəticəlilik, səmərəlilik, məhsuldarlıq, qərarların praktikada reallaşması
- C) Mövcud olmaq, çoxlu məhsul satmaq, çoxlu mənfəət əldə etmək, keyfiyyətli məhsullar yaratmaq, yeni texnologiya tətbiq etmək
- D) Mövcud olmaq, rəqabət mübarizəsinə girişmək, yüksək xərclər
- E) Məhsulun maya dəyərini aşağı salmaq, kütləvi istehsala üstünlük vermək, istehsalın həcmini artırmaq, kreditə məhsul satmaq, kredit almaq

160. Strateji perspektiv nögteyi nəzərdən cari inzibati təsərrufat işlərinə daxil deyil:

- A) Nəğd pul vəsaitinin hərəkətinin idarə edilməsi
- B) Ştat cədvəlinin tərtibi
- C) Daimi inkişaf və təkmilləşdirmənin təmin edilməsi üçün daha yaxşı təcrübənin tətbiq edilməsi
- D) Müəssisənin təhlükısizliyinin təmin edilməsi
- E) İnformasiyanın tapılmsı və emalı

161. Firmanın missiyasının və məqsədlərinin formalaşdırılması və strategiyasının işlənib hazırlanmasından ibarət olan proses necə adlanır?

- A) Strateji menecment
- B) Strateji inkişaf
- C) Strateji marketing
- D) Strateji davranış

- E) Strateji planlaşdırma
- 162. Nəzarət prosesi neçə mərhələlərdən ibarətdir?
- A) 5
- B) 6
- C) 4
- D) 3
- E) 7

163. Korporativ strategiya:

- A) hər bir fəaliyyət növü üzrə ayrılıqda strategiyadır
- B) hər bir fəaliyyət növü üçün müxəlif funksional istiqamətlər üzrə strategiyadır
- C) əsas struktur vahidləri üçün strategiyadır
- D) şirkət və onun fəaliyyət sahələri üzrə ümumi strategiyadır
- E) əsas struktur vahidləri və onların bölmələrin üçün müəyyən olunan strategiyadır

164. Xərclər üzrə liderlik strategiyasının çatışmamazlıqları:

- A) Əlavə istehlak xassələri əlavə xərc tələb edir
- B) Rəqib firmalar fokuslaşdırılmış strategiyaya keçir
- C) Qiymət müharibəsinə gətirib çıxarır
- D) İstehlakçı əmtəənin yeni istehlak qabiliyyətini qiyətləndirməyə bilər
- E) Bazara yeni rəqibləri cəlb edir

165. Təşkilatda idarəetmə səviyyələrinin yaranması hansı əmək bölgüsünün nəticəsidir?

- A) İxtisaslaşdırılmış əmək bölgüsünün
- B) Bölmələrarası əmək bölgüsünün
- C) Üfiqi əmək bölgüsünün
- D) Şaquli əmək bölgüsünün
- E) İerarxik əmək bölgüsünün

166. Situasiyanı düzəltmək üçün nəzarətin hansı növləri daha əhəmiyyətlidir?

- A) Yekun nəzarət və ilkin nəzarət
- B) Yekun nəzarət və cari nəzarət
- C) İlkin nəzarət və yekun nəzarət
- D) İlkin nəzarət və cari nəzarət
- E) Cari nəzarət və yekun nəzarət

167. Şaguli integrasiya necə baş verir:

- A) Firma istehsal yayım zəncirinin başqa həlqələrində də bölmələr yaradır
- B) Firma dəyəryaranma zəncirini daha səmərəli gurmaq üçün əməliyyatları ixtisar edir
- C) Firma digər firmalarla əməkdaşlıqlar qurur
- D) Firma digər sahələrə diversifikasiya edir
- E) Firma miqyasını artırır

168. Hansı təsir formaları icraçını rəhbərlə daha aktiv və səmərəli əməkdaşlığa sövq edə bilər?

- A) İnandırma, gərarqəbuletmədə icraçının iştirakının təmin edilməsi
- B) Mükafatlandırma, vəzifədə irəli çəkmə
- C) Qohumlar vasitəsilə təsir, səlahiyyətvermə

- D) Maddi mükafatlandırma, gərarqəbuletmədə icraçının iştirakının təmin edilməsi
- E) Aldatma, gərarqəbuletmədə icraçının iştirakının təmin edilməsi

169. Xarici firmalarla strateji alyansların səmərəliliyi hansı şərtlərdən asılıdır:

- A) Firmaların miqyası, rentabellilik səviyyəsi mənfəət mərkəzləri
- B) Xərclərin ixtisarı, differensiallaşdırma imkanları, qlobal rəqabət
- C) Əməkdaşların etibarlılığı, alyansların qarşılıqlı faydalı olması, tərəflərin öz öhdəliklərini yerinə yetirməsi
- D) Qərar qəbuletmə prosesinin səmərəliliyi, şaquli inteqrasiya imkanı, mühitin sabitliyi
- E) Bazarın həcminin böyüklüyü, firmaların rəqabət imkanları, mənfəət mərkəzlərinin mövcudluğu

170. İşgüzar strategiya:

- A) Əsas sturktur vahidləri üçün strategiyadir
- B) Şirkət və onun fəaliyyət sahələri uzrə ayrılıqda strategiyadır
- C) Əsas sturktur vahidləri və onların bölmələri uçün müəyyən olunan strategiyadır
- D) Hər bir fəaliyyət növü üçün müxtəlif funksional istiqaməti uzrə strategiyadır
- E) Hər bir fəaliyət növü üzrə ayrılıqda strategiyadır

171. Məhsulun keyfiyyət səviyyəsi hansı xüsusiyyəti əsasında müəyyən oluna bilər

- A) Texnoloji, fiziki, mexaniki
- B) Texniki, struktur, inzibati
- C) Texniki, konstruktiv, texnoloji
- D) Texaniki, texnoloji
- E) Texnoloji, struktur

172. Biznes təşkilatlarında Ali idarəetmə səviyyəsi rəhbərlərinin işinin məzmunu nədən ibarətdir?

- A) Gündəlik istehsalat təpşırıqlarının yerinə yetirilməsinə nəzarət edir və onların fəaliyyət nəticələrinə görə məsuliyyət daşıyır
- B) Müqavilə şərtlərinin yerinə yetirilməsinə nəzarət edir və onların fəaliyyət nəticələrinə görə məsuliyyət daşıyır
- C) İşçilərin işə çıxmasına ciddi nəzarət edir və onların mükafatlandırılmasına diqqət ayırır
- D) Bütövlükdə təşkilatın və onun ayrı–ayrı iri bölmələrinin miqyasında qərar qəbul etmək səlahiyyətinə malikdir və onların fəaliyyət nəticələrinə görə məsuliyyət daşıyır
- E) Əmək haqqı fondunun xərclənməsinə nəzarət edir və onların fəaliyyət nəticələrinə görə məsuliyyət daşıyır

173. Qeyd edilənlərdən birinin H.Fordla əlaqəsi yoxdur.

- A) "istehsalın təkmilləşdirilməsi" konsepsiyasının müəllifidir
- B) səkkiz saatlıq iş gününə keçid onun adı ilə bağlıdır
- C) 1927-ci ildə "T" model avtomobili ilə bazarı tutaraq uğur qazandı
- D) "T" model avtomobil ona uğur gətirdi
- E) beş d0llarliq iş günü onun adı ilə bağlıdır

174. Aşağıdakılardan hansı müdafiə strategiyasıdır:

- A) Partizan müharibəsi
- B) Rəqibin zəif cəhətlərindən istifadə etmək
- C) Rəqibə çatmaq və onu ötüb keçmək
- D) Tutulmamış sahələrin tutulması

E) Mümkün hücum yollarının bağlanması

175. Xərclərin tədarük səviyyəsində qənaət edilməsinə səbəb olan strategiya hansıdır?

- A) Əmtəələrin yayılmasının daha qənaətli strategiyasına keçid
- B) Podratçılar yaxud tədarükçülər tərəfindən yerinə yetirildikdə ucuz başa gələn fəaliyyət növlərinin aşkar edilməsi
- C) Geriyə şaquli inteqrasiya
- D) Bölgü kanalının operatorları ilə sıx əlaqə yaratmaq
- E) Əmtəənin konstruksiyasını sadələşdirmək

176. Təşkilatın ümumi xarakteristikalarına aid deyil?

- A) Üfüqi əmək bölgüsü
- B) Təşkilatın strategiyası
- C) Xarici mühitdən asılılıq
- D) Ehtiyatların mövcudluğu
- E) İdarəetmənin zəruriliyi

177. Strateji məqsədlər aşağıdakı hasnı göstərici ilə bağlı deyil?

- A) Sahədə orta səviyyədən daha yüksək səviyyəli artıma nail olmaq
- B) Mənfəətin həcmi
- C) Alıcıların daha yüksək keyfiyyətli məhsul və xidmətlərlə təmin edilməsi
- D) Bazarda xüsusi çəkinin artımı
- E) Firmanın bazarda rəqabət qabiliyyəti

178. Mövcud strategiyanın səmərəliliyini qiymətləndirmək üçün istifadə edilən göstərici deyil?

- A) Firmanın işçilərinin sayı
- B) İstehlakçıların nəzərində firmanın reytingi
- C) Firmanın kredit reytinqinin dəyişməsi
- D) Firmanın bazar payının artması
- E) Rəqiblərin mənfəətliliyinə nisbətən firmanın mənfəətliliyinin dəyişməsi

179. Müəssisələrin idarəetmə sistemlərinin təkamülü neçə mərhələdən ibarətdir?

- A) 4
- B) 2
- C) 6
- D) 3
- E) 5

180. Hansı nəzəriyyə məzmun motivasiya nəzəriyyələrinə aiddir?

- A) Porter Louler modeli
- B) Şəxsiyyət nəzəriyyəsi
- C) Gözləmələr nəzəriyyəsi
- D) İki amil nəzəriyyəsi
- E) Ədalət nəzəriyyəsi

181. Yeni sahədə birgə müəssisə yaratmağı diversifikasiya hesab etmək olarmı:

- A) Olar
- B) Əgər kapitalın bölgüsü 40 : 60 nisbətindədirsə olar
- C) Olmaz

- D) Əgər qohum olmayan sahədirsə olmaz
- E) Strateji uyğunluq varsa olar, yoxdursa olmaz

182. Sahədə rəqabətin tamamlayıcı mərhələsi nədən ibarətdir?

- A) Onun cəlbediciliyi və mənfəət üzrə perspektivinin müəyyən edilməsindən
- B) Minumum xərclərdən ibarətdir
- C) Onun cəlbediciliyi və satış üzrə prespektivinin müəyyən edilməsindən
- D) Satış kanallarının genişlənməsindən ibarətdir
- E) Əməyin təhlilindən ibarətdir

183. Hansı bazarlarda strateji ittifaqların səmərəliliyi azalır:

- A) İnkişaf edən bazarlarda
- B) Qeyri sabit bazarlarda
- C) Sabit bazarlarda
- D) Durğunluq mərhələsində olan bazarlarda
- E) Formalaşma mərhələsində olan bazarlarda

184. Funksional strategiya:

- A) Hər bir fəaliyyət növü üzrə ayrılıqda strategiyadır
- B) Əsas struktur vahidləri uzrə strategiyadır
- C) Hər bir fəaliyyət növü üçün müxtəlif funksional istiqamətlər uzrə strategiyadır
- D) Əsas struktur vahidləri və onların bölmələri üzrə strategiyadır
- E) Şirkət və onun fəaliyyət sahələri uzre umumi startegiyadir

185. Mülahizələrə əsaslanan qərarlar rasional qərarlardan hansı xüsusiyyətinə görə fərqlənir

- A) Obyektinə görə
- B) Subyektinə görə
- C) Heç bir xüsusiyyətinə görə fərqlənmir
- D) Keçmiş təcrübədən asılıdır
- E) Keçmiş təcrübədən asılı deyil

186. Təşkilatın məqsədi nəyi ifadə edir?

- A) Məqsədlər adamlar qrupunun birgə işləyərək çatmaq istədiyi son vəziyyət yaxud arzu etdikləri faktiki nəticədir
- B) Məqsədlər əməyin ödənilməsinin formasıdır
- C) Məqsədlər təşkilatın mənfəət əldə etmək üçün arzu etdiyi əlverişli situasiyadır
- D) Məqsədlər təşkilatın missiyasını və strategiyasını dəqiqləşdirmək üçün arzu edilən və zəruri olan informasiyadır
- E) Məqsədli adamların fərdi qaydada əldə edə bilmədiklərini, qrup şəklində əldə etməyə imkan verən vasitədir

187. Diversifikasiyanın məqsədəuyğunluğu meyarları sırasına daxil deyil

- A) Sahəyə giriş xərcləri
- B) Əlavə üstünlüklər
- C) Sahənin cəlbediciliyi
- D) SWOT təhlil
- E) Giriş maneələri

188. İstehsalçı firma üçün "geriyə" inteqrasiya necə baş verir:

A) İstehsalçı firma supermarket alır

- B) İstehsalçı firma tədarükçü firmanı udur
- C) İstehsalçı firma topdansatış ticarət şəbəkəsinə girir
- D) İstehsalçı firma elektron biznesdən istifadə etməyə başlayır
- E) İstehsalçı firma diversifikasiya edir

189. Firmanın xarici bazara çıxması səbəbi deyil:

- A) Sahibkarlıq riskini azaltmaq.
- B) Yeni müştərilər cəlb etmək
- C) Xərcləri azaltmaq
- D) Həlledici kompetensiyalardan daha geniş istifadə etmək
- E) Əvvəlki müştərilərdən yaxa qurtarmaq

190. Elmi üsulun mərhələləri hansılardır?

- A) Müşahidə, müqayisə, ehtimalın formalaşdırılması
- B) Müşahidə, ehtimalın formalaşdırılması, verifikasiya
- C) Ehtimalın formalaşdırılması, verifikasiya, müqayisə
- D) Müşahidə, mübahisə, müqayisə
- E) Müqayisə, ehtimal, mübahisə, verifikasiya

191. Biznes təşkilatlarının xarici mühitinin əsas xarakteristikaları hansılardır?

- A) Xarici mühit amilləri qarşılıqlı əlaqəlidir -Xarici mühit mürəkkəbdir-Xarici mühit dinamikdir- Xarici mühit qeyri müəyyəndir
- B) Xarici mühit mürəkkəbdir-Xarici mühit sabitdir-Xarici mühit genişdir-Xarici mühit realdır
- C) Xarici mühit amilləri qarşılıqlı əlaqəlidir- Xarici mühit müəyyəndir- Xarici mühit sabitdir- Xarici mühit mürəkkəbdir
- D) Xarici mühit sabitdir- Xarici mühit mürəkkəbdir-Xarici mühitdinamikdir- Xarici mühit müəyyəndir
- E) Xarici mühit sabitdir-Xarici mühit sakitdir- Xarici mühit gözəldir-Xarici mühit qeyri müyyəndir

192. Firmanın vəziyyətini təhlil etmək üçün istifadə edilən təhlil növü hansıdır?

- A) Marketing təhlili
- B) M.Porterin beşamilli rəqabət model
- C) BMQ-matrisi
- D) SWOT-təhlil
- E) Qompart əyrisi

193. Müasir menecmentin vəzifələrinə aid deyil?

- A) Əməyin məhsuldarlığının təmin edilməsi və işçinin nailiyyətə istiqamət-ləndirilməsi
- B) Təşkilatın missiyasının və konkret məqsədlərinin müəyyən edilməsi
- C) Təşkilatın vergi mükəlləfiyyətlərinə və vergi rejiminə riayət etməsinə nəzarət edilməsi
- D) Təşkilatın fəaliyyətinin iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi
- E) Təşkilatın cəmiyyətə təsirinin və sosial məsuliyyətinin idarə edilməsi

194. "Səlahiyyətlərin ötürülməsi" yanaşmasının xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- A) Bu yanaşmada menecerin strategiyanın işlənilməsi proseslərindən kənarda qalmsı və şirkətə rəhbərlik etmək imkanının azalması mənfi cəhət hesab olunur
- B) Bu yanaşmada menecer strategiyanın uğurla həyata keçirilməsi üçün tabeçiliklərində olan aşağı ranqlı menecerləri bu işə cəlb edir

- C) Bu yanaşmada strateji plan rəsmi qaydada təqdim edilərək muzakirələrdə tam həmrəyliklə qəbul edildikdən sonra təsdiq olunur
- D) Menecer işin gedişatı ilə dövri hesabatlar və müşavirələr vasitəsilə tanış olur
- E) Bu yanaşmada menecerə strateji ideyalar arasında daha yaxşı seçim etməyə imkan verir

195. SWOT- təhlilə görə firma üçün xarici imkan hesab edilir:

- A) Üfüqi intiqrasiya
- B) Şaquli intiqrasiya
- C) Əlverişsiz demoqrafik dəyişikliklər
- D) Miqyasdan qənaət imkanı
- E) Səmərəli reklam kompaniyası və əmtəələrin irəlilədilməsi metodikası

196. Mehmanxana xidməti ilə məşğul olan şirkətin strukturunda mühüm yer tutumur:

- A) Təmir
- B) Mühasibat
- C) Qeydiyyat
- D) Təmizlik
- E) Restoran və əyləncə xidməti

197. Təşkilatın xarici mühitinin amili deyil:

- A) İstehlakçılar
- B) İqtisadçılar
- C) Tədarükçülər
- D) Vergilər idarəsi
- E) Həmkarlar təşkilatı

198. Hansı firmalar həm də "riskli firmalar" adlanır?

- A) Violent firmalar
- B) Biznes inkubatorlar
- C) Vençur firmalar
- D) Patient firmalar
- E) Kanutant firmalar

199. Hansı sahə olmasından asılı olmayaraq rəqabət mübarizəsini gücləndirən amili müəyyən edin:

- A) Kapital qoyuluşlarının zəruri olması
- B) Məhsula tələbatın artmasının sürətlənməsi
- C) Resusrların çatışmaması
- D) Məhsula tələbatın artmasının yavaşıması
- E) Alıcıların zövglərinin dəyişməsi

200. İnternet iqtisadiyyatda özünə gələcək təmin etmək istəyən firma üçün ən zəruri resurs hansıdır:

- A) Fiziki kapital
- B) İnvestisiya
- C) Kompyüterlərin sayı
- D) İnnovasiya
- E) İntellektual kapital

201. Təşkilatın məqsədi onun missiyasından nə ilə fərqlənir?

- A) Məzmununa görə
- B) Mühitə münasibətinə görə
- C) Konkretlilik dərəcəsinə görə
- D) Satışın həcminə görə
- E) Gələcəyə istiqamətlənməsinə görə

202. Mənfəət mərkəzləri nədir:

- A) Böyük artım potensialına malik olan bazar seqmentləridir
- B) Firmanın satış şöbəsinin nəzdində olan ticarət firmalırıdır
- C) Firmanın öz güclü mövqeyinə görə böyük mənfəət qazandığı milli bazarlardır
- D) Firmaya ciddi mənfəət gətirən funksional bölmələrdir
- E) Firmaya mənfəət gətirən istehsal bölmələridir

203. Modellərin istifadə edilməsi hansı səbəblərdən zəruri olmuşdur?

- A) Situasiyanın mürəkkəbliyi, təcrübə aparmaq imkanın məhdudluğu, idarəetmənin gələcəyə istiqamətlənməsi
- B) Situasiyanın sadəliyi, təcrübə imkanı, idarəetmənin mürəkkəbliyi
- C) Situasiyanın müəyyənliyi, təcrübə imkanının olması, idarəetmənin sadəliyi
- D) Situasiyanın mürəkkəbliyi, təcrübə aparmaq imkanının olması, idarəetmənin keçmiş təcrübəyə əsaslanması
- E) Situasiyanın sadəliyi, təbiətin gözəlliyi, idarəetmənin mürəkkəbliyi

204. Şirkətlərdə korporativ və işgüzar strategiyanin reallaşdırılması həvalə olunur:

- A) Orta ranglı menecerə və icraçı direktora
- B) Müəssisə rəhbərinə
- C) İcraçı direktora və yüksək ranglı menecerlərə
- D) Aşağı ranqlı menecerə və icraçı direktora
- E) Lavihe menecerine və icraçı direktora

205. Sahənin cəlbediciliyini müəyyən etmək üçün əhəmiyyət kəsb etməyən amil:

- A) Sahədə firmaların sayı
- B) Sahənin artım potensialı
- C) Sahənin gələcək inkişafında risk və qeyri-müəyyənlik dərəcəsi
- D) Firmanın sahədəki zəif firmaların zəif tərəflərindən istifadə etmək qabiliyyəti
- E) Sahədə əsas hərəkətverici güclərin mənfəətlilik səviyyəsinə təsirinin güclənməsi

206. Aşağıdakılardan hansı münaqişələrin növlərinə aid deyildir

- A) şaqulu və üfüqi
- B) qruplararası,qrupdaxili şəxslərarası
- C) konstruktiv və qeyri- konstruktiv
- D) formal və qeyri-formal
- E) açiq və gizli

207. Təşkiletmə nədir?

- A) Təşkilatın idarə edilməsi prosesidir
- B) Zəruri keyfıyyətləri olan insanlar qrupunun fərdi əmək formasında yerinə yetirdikləri prosesdir
- C) Zəruri keyfiyyətləri olan insanlar qrupunun kombinələşdirilmiş əmək

formasında yerinə yetirdikləri prosesdir

- D) İnsanlara qarşı yönəldilmiş təsir vasitəsidir
- E) İnsanların fəaliyyətinin koordinasiyasıdır

208. Biznes təşkilatlarının idarə edilməsinin tipik təşkilati quruluşları hansılardır?

- A) Bürokratik təşkilati quruluş, funksional təşkilati quruluş, divizional təşkilati quruluş, layihə təşkilati quruluşu, matris quruluşu
- B) Demokratik təşkilati quruluş, sistematik təşkilati quruluş, divizional təşkilati quruluş, layihə təşkilati quruluşu, matris quruluşu
- C) Bürokratik təşkilati quruluş, loqarifmik təşkilati quruluş, divizional təşkilati quruluş, layihə təşkilati quruluşu, matris quruluşu
- D) Demokratik təşkilati quruluş, xeotik təşkilati quruluş, divizional təşkilati quruluş, layihə təşkilati quruluşu, atom quruluşu
- E) Demokratik təşkilati quruluş, riyazi quruluş, həndəsi quruluş, layihə təşkilati quruluşu, matris quruluşu

209. Düzgün olmayan variantı göstərin:Diversifikasiya etmiş korporasiyanın səmərəliliyinin aşağı düşməsi təhlükəsi yarandıqda aşağıdakı tədbirləri həyata keçirmək lazımdır:

- A) Az mənfəətli yaxud ziyanlı bölmələri satmaq
- B) Alyanslar yaratmaq hesabına səmərəliliyi artırmaq
- C) Biznes portfelə yeni bölmələr daxil etmək
- D) Bəzi bölmələrin yaxud bütün bölmələrin strateji planlarında dəyişikliklər etmək
- E) İşçilərin sayını ixtisar etmək

210. Yeni strategiyanın reallaşdırılması üçün yeni siyasət və proseduralar yaradılmalıdırmı?

- A) Siyasətin strategiyanın reallaşdırılmasına dəxli yoxdur
- B) Siyasət və prosedura bir birini inkar edir
- C) Yaradılmamalıdır
- D) Yaradılmalıdır
- E) Prosedura dəvişməz bir komponentdir

211. Menecerlər nəyi sosiotexniki altsistem adlandırırlar?

- A) Biznes təşkilatın
- B) Təşkilatın xarici mühit amillərini
- C) Texnologiya və sosiologiyanı
- D) Təşkilatdaxili dəyişənləri
- E) Texnoloji dəyişiklikləri

212. Biznes təşkilatlarında apparat səlahiyyəti hansılardır?

- A) Əmretmə səlahiyyəti, təşkiletmə səlahiyyəti, paralel səlahiyyəti, funksional səlahiyyət, apparat daxilində xətti səlahiyyət
- B) Tövsiyyəetmə səlahiyyəti, tələbetmə səlahiyyəti, paralel səlahiyyət, funksional səlahiyyət, apparat daxilində xətti səlahiyyət
- C) Sərəncamvermə səlahiyyəti, gözləmə səlahiyyəti, paralel səlahiyyət, funksional səlahiyyət, apparat daxilində xətti səlahiyyət
- D) Tövsiyyəetmə səlahiyyəti, məcburi razılaşdırma, paralel səlahiyyət, funksional səlahiyyət, apparat daxilində xətti səlahiyyət
- E) Əmretmə səlahiyyəti, paralel səlahiyyət, apparat daxilində xətti səlahiyyət

213. Fokuslaşdırılmış strategiyanın üstünlüyü:

- A) Digər firmalar nə vaxtsa həmin firmanı dar, məqsədli seqmentdən çıxarmaq yolunu tapacaqlar
- B) Məqsədli seqmentin ehtiyacları və daha geniş istehlakçı kütləsinin ehtiyacına çevrilə bilər
- C) Məqsədli seqment elə cəlbedici ola bilər ki, çoxsaylı rəqibləri toplaya bilər
- D) Belə strategiya məqsədli seqmentin tələblərini daha yaxşı ödəməyə imkan verir
- E) Təklif olunan məhsulları daha sürətlə differensiallaşdırmaq mümkün olur

214. Satış üzrə fəaliyyət növündə məsrəfi azaltmaq üçün aşağdakı tədbirlərin birdən istifadə etmək olmaz:

- A) "Yuxarı" integrasiyadan istifadə etmək və satış xərclərinə nəzarəti ələ keçirmək
- B) Məsrəfləri azaltmaq üçün qarşılıqlı imkanların müəyyən edilməsi və onlardan birgə istifadə
- C) Bu fəaliyət növündəki yüksək xərcləri digər fəaliyyət növlərindəki aşağı xərclərlə kompensasiya etmək
- D) Satıcıları ticarət əlavələrini artırmağa vadar etmək
- E) Satıcıları ticarət əlavələrini azaltmağa vadar etmək

215. Formalaşan sahələrdə rəqabət aparan firmalar üçün strateji vacib vəzifədir:

- A) Arzu olunan mənfəəti əldə edənədək start əməliyyatlarını maliyyələşdirmək üçün vəsait axtarıb tapmaq
- B) Mənfəət mərkəzləri yaradanadək strateji fəaliyyət zonasına keçmək
- C) Rəqabət mübarizəsində qalib gəlib sahə lideri olanadək qənaət etməmək
- D) Məhsulun çeşidini ixtisar etmək
- E) Yetgin sahələrə keçmək

216. Mürəkkəb təşkilatların əsas xarakteristikaları hansılardır?

- A) Ehtiyatların mövcudluğu, xarici mühitdən asılılıq, üfüqi və şaquli əmək bölgüsü, bölmələrin yaradılması, idarəetmənin zəruriliyi
- B) Ehtiyatların mövcudluğu, kapitalın mövcudluğu, məhsulun mövcudluğu, insanların mövcudluğu, vəzifələrin mövcudluğu
- C) Ehtiyatların mövcudluğu, şaquli əmək bölgüsü, üfüqi əmək bölgüsü, texnologiyanın mövcudluğu
- D) Xarici mühitdən asılılıq, məhsul istehsal, mənfəət əldə etmək, vəzifələrinolması, rəhbərin olması
- E) Ehtiyatların mövcudluğu, insanların mövcudluğu, materialların mövcudluğu, kapitalın mövcudluğu, vəzifələrin mövcudluğu

217. Hansı firma tam integrasiya etmiş firma hesab edilir?

- A) İstehsal-yayım zəncirinin üç mərhələsində işləyən firma
- B) Istehsal-yayım zəncirinin kəşfiyyat həlqəsində işləyən firma
- C) Istehsal-yayım zəncirinin ticarət bölməsində işləyən firma
- D) Istehsal-vayım zəncirinin bütün həlgələrində isləyən firma
- E) Istehsal həlqəsindən irəliyə şaquli integrasiya etmiş firma

218. Aşağıdakılardan hansı adaptiv təşkilati quruluşdur?

- A) Bürokratik quruluş
- B) Funksional guruluş
- C) Divizional quruluş

- D) Xətti funksional quruluş
- E) Matris quruluş

219. İnandırma yolu ilə təsirin zəif tərəfləri hansılardır?

- A) Təsirin tez baş verməsi və müəyyənlik
- B) İcra rəhbərdən şübhələnir
- C) Təsirin gec baş verməsi və qeyri müəyyənlik
- D) Nəzəriyyə çox vaxt tələb olunur
- E) Çox and içmək lazım gəlir

220. Situasiya mövqeyindən yanaşmanı ilk dəfə kim irəli sürmüşdür?

- A) Anri Fayol
- B) Fredrik Teylor
- C) Lindal Urvik
- D) Duglas Mak Qregor
- E) Meri Parker Follet

221. Durğunluq və enmə mərhələsində olan sahələrdə işləyən firmalar üçün ən ciddi səhv hansıdır:

- A) Xərclər üzrə liderliyə çalışmaq
- B) Sahənin ən perspektivli seqmentlərini tutmaq üçün fokuslaşdırılmış strategiyalar seçmək
- C) Rəqibi məhv etmək üçün "qiymət müharibə"sinə girmək
- D) Rəqib firmaları satın almaq
- E) Satışın həcmini artırmaq

222. Real strategiya, planlaşdırılan strategiyadan fərqlənə bilərmi və əgər belədirsə onun səbəbi nədir?

- A) fərqlənə bilər, səbəbi firmanın prezidentinin dəyişməsidir
- B) fərqlənə bilər, səbəbi əmək resursları üzrə yeni vitse-prezidentin işə götürülməsidir
- C) fərqlənə bilər, səbəbi idarəetmə guruluşunun dəyişməsidir
- D) fərqlənə bilməz
- E) fərqlənə bilər, səbəbi xarici mühitin dəyişməsidir

223. Stimullaşdırma sisteminin strategiyanın reallaşdırılmasına həqiqi kömək etməsi üçün firma hansı göstəricinin mükafatlandırılmasına üstünlük verməlidir:

- A) Əmək intizamına ciddi riayət etməyə görə
- B) Xidməti vəzifələri təlimata uyğun yerinə yetirməyə görə
- C) İş qüvvəsi axınının qarşısını almağa görə
- D) Kollektivdə sağlam iqlimin yaradılmasına görə
- E) Müəyyən edilmiş nəticələrə nail olmağa görə

224. Aşağıdakı strategiyalardan hansı hücum strategiyasıdır:

- A) Öz niyyətləri barədə kütləvi informasiya vasitələrində informasiya vermək
- B) Rəqibin zəif cəhətlərindən istifadə etmək
- C) Rəqiblə strateji alyans yaratmaq
- D) "Geriyə" şaquli integrasiya etmək
- E) Mənfəət mərkəzləri yaratmaq

225. Texnologiyada baş verən hansı dəyişiklik idarəetməyə ciddi təsir göstərdi?

A) İnsanların ixtisaslaşması

- B) Yığma konveyer axınlarının tətbiqi
- C) Toxucu dəzgahının kəşfi
- D) İnsanların ixtisasının artırılması
- E) Əmək alətlərinin təkmilləşməsi

226. İstehsalın təkmilləşdirilməsi konsepsiyasının təkamül illəri hansı variantda düzgün göstərilmişdir?

- A) 1860-1920
- B) 1930-1950
- C) 1720-1860
- D) 1960-1980
- E) 1980-1995

227. Düzgün cavabı müəyyən edin:

- A) Təşkilatın guruluşunun seçilməsi onun prezidentindən asılıdır
- B) Təşkilatın quruluşunun seçilməsi onun strategiyasından asılıdır
- C) Təşkilatın guruluşunun seçilməsi onun səhmdarlarının sayından asılıdır
- D) Təşkilatın quruluşunun seçilməsi onun səhmlərinin bazar qiymətindən asılıdır
- E) Təşkilatın guruluşunun seçilməsi onun məgsədli bazarından asılıdır

228. Sahədə strateji qrupları müəyyən etmək üçün alqoritmlərdən birindən istifadə olunmur:

- A) Qeyri-müəyyənlik və risk amilinin təsirinin azalması
- B) Hər bir strateji qrupu dairəyə almaq ki,həmin dairənin diametri müvafiq strateji qrupların sahədəki xüsusi çəkisinə uyğun gəlsin
- C) Sahənin müəssisələrini bir-birindən fərqləndirən xüsusiyyətlərin müəyyən edilməsi
- D) Göstəriciləri iki-iki istifadə edərək koordinat sistemi düzəltmək və müəsssisələrin həmin sistemində koordinatları müəyyənləşdirmək
- E) Bir strateji fazaya düşən muəssisələri strateji qruplar üzrə bülüşdürmək

229. Hansı əsas səbəb qovuşma və udmaları, birgə müəssisə və ittifaqlardan səmərəli edir:

- A) Qlobal liderlik üçün əlverişli şərait yaranır
- B) Mülkiyyət münasibətləri əməkdaşlıq münasibətlərindən etibarlıdır
- C) Yeni sahələrə girmək imkanı yaranır
- D) Rəqabət firmalar miqyasından gruplar miqyasına keçir
- E) Segmenti tam əhatə etmək mümkün olur

230. Hansı variantda böhran əleyhinə tədbir göstərilmişdir:

- A) İstehsal xərclərini ixtisar etmək
- B) Müştərilərin sayını azaltmaq
- C) Məhsulun keyfiyyətini yüksəltmək üçün investisiya etmək
- D) Tədarükçülərlə əlaqələri kəsmək
- E) Məhsulları differensiallaşdırmag

231. Yeni strategiyanın həyata keçirilməsində əsas məqsəd:

- A) Əvvəlki strategiyanın tamamilə ləgv olunması və ya mövcud fəaliyyət növlirinin daha yüksək səviyyədə yerinə yetirilməsi
- B) Şirkətin təçkilati strukturunun tamamilə dəyişdirilməsi və ya mövcud fəaliyyət növlirinin daha yüksək səviyyədə yerinə yetirilməsi

- C) Yeni fəaliyyət növlərinin yerinə yetirilməsi və ya mövcud fəaliyyət növlırinin daha yüksək səviyyədə yerinə yetirilməsi
- D) Şirkətin rəqiblərinin sıxışdırırlrıb çıxarılması və ya mövcud fəaliyyət növlirinin daha yüksək səviyyədə yerinə yetirilməsi
- E) Şirkətin kadrlar heyətinin ixtisasının artıtılması və ya mövcud fəaliyyət növlirinin daha yüksək səviyyədə yerinə yetirilməsi

232. Strategiya çoxsaylı "necə?" suallarına cavab verir. Aşağıdakılardan biri doğru deyil:

- A) Firmanın ayri-ayrı bölmələrini necə idarə etmək olar?
- B) Bazarda baş verən dəyişikliyə necə uygunlaşmaq olar?
- C) Firmanın həcmini necə artırmaq olar?
- D) Rəqiblərə necə üstün gəlmək olar?
- E) Alıcıların tələbatlarını necə ödəmək olar?

233. Təşkilati strukturların strategiyalar uyğunlaşdırılması üzrə yanaşmaların növunə aid deyil:

- A) Mərkəzləşdirilmiş təsərrüfat bölmələri
- B) Coğrafi prinsip üzrə təşkiletmə
- C) Funksional ixtisaslaşma
- D) Qeyri-mərkəzləşdirilmiş təsərrüfat bölmələri
- E) Vahid rəhbərlik və strateji prioritetin müəyyən edilməsi elementlərini özundə birləşdirən matris strukturlar

234. Sistem kimi yanaşmaya görə təşkilatın daxili mühitini hansı əsas elementlər təşkil edir?

- A) Materiallar, texnologiya, informasiya, insanlar
- B) Məqsədlər, quruluş, texnologiya, vəzifələr, insanlar
- C) Quruluş, ünsiyyət, kapital, məqsədlər, vəzifələr
- D) Məqsədlər, texnologiya, vəzifələr, kapital, materiallar
- E) Strategiya, taktika, prosedura, qayda, norma

235. Strateji uzağıgörmə nədir?

- A) Firmanın fəaliyyətinin strateji planıdır
- B) Firmanın menecerlərinin yaratdığı strategiyadır
- C) Firmanın strategiyasının tətbiqi istigamətidir
- D) Firmanın menecerləri tərəfindən düşünülmüş prosesdir
- E) Firmanın gələcək inkişaf perspektivləri barədə menecerlərin təsəvvürləridir

236. Hansı sahələrdə heyyətin öyrədilməsi müvəffəqiyyətin həlledici amili hesab edilir:

- A) Ağır sənaye sahələrində
- B) Texnologiyanın sürətlə inkişaf etdiyi sahələrdə
- C) Əmək proseslərinin intensivləşdiyi sahələrdə
- D) Yüngül sənaye sahələrində
- E) Heyətin peşə hazırlığının aşağı olduğu sahələrdə

237. Xarici firmalarla birgə müəssisələrin yaradılması strategiyası daha çox hansı məqsəd üşün istifadə edilir:

- A) Məhsulların keyfiyyətini yüksəltmək üçün
- B) Sinergik effekt almaq üçün

- C) Daşımalara gənaət etmək üçün
- D) Kömrük rüsumlarından qaçmaq üçün
- E) Beynəlxalq bazara girmək üçün

238. Təşkilatların menecerlərsiz səmərəli fəaliyyət göstərə bilməməsinin səbəbi deyil:

- A) Menecerlər müxtəlif elmi konfranslarda iştirak edir və öz məqalələrini nəşr etdirirlər
- B) Menecerlər təntənəli tədbirlərdə təşkilatı təmsil edirlər
- C) Menecerlər dəyişən xarici mühit şəraitində təşkilatın davranış strategiyasını işləyib hazırlayırlar
- D) Menecerlər təşkilatın öz missiyasını yerinə yetirməsini təmin edirlər
- E) Menecerlər təşkilatın, bu təşkilata nəzarət edən insanların və təşkilatların maraqlarına xidmət etməsini təmin edirlər

239. İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi təşkilat səviyyəsində aşağıdakı metod və vasitələrin köməyi ilə həyata keçirilməsi məqsədə uyğun deyildir?

- A) məhsul istehsalı üçün dövlət sifarişləri sisteminin formalaşdırılması
- B) bütün növdən olan ehtiyatlara gənaət
- C) qiymətin əmələ gəlməsinin tənzimlənməsinə dövlət siyasətinin formalaşdırılması
- D) malların və xidmətlərin sertifikasiyası
- E) dövlət sifarişi

240. Menecerlərdən tələb edilmir:

- A) İcraçıları qərar qəbuletmə prosesinə cəlb edərək kompetensiyalı qərarlar qəbul etmək qabiliyyəti
- B) Rəqib firmaların fəaliyyətini təhlil etmək bacarığı
- C) Təsərrüfat konyukturasının inkişaf meyllərini və tələbin dəyişmə meyllərini əvvəlcədən görə bilmək qabilliyyəti
- D) Firmanın prezidentinin səhhətinə ciddi diqqət ayırmaq və təklif vermək qabiliyyəti
- E) Bütövlükdə firmanın idarə edilməsi sahəsində ümumi biliklərin olması

241. Optimal xərclər strategiyası özündə hansı iki strategiyanı birləşdirir:

- A) Fokuslaşdırma strategiyalarını
- B) Differensiallaşdırma və müdafiə strategiyalarını
- C) Differensiallaşdırma və yüksək giymət strategiyalarını
- D) Differensiallaşdırma və aşağı xərclər strategiyalarını
- E) Ekstensiv və intensiv strategiyaları

242. Müəssisənin strateji vəziyyətinin təhlili zamanı neçə metodla aparılır?

- A) 3
- B) 4
- C) 5
- D) 2
- E) 6

243. Funksional strukturun strateji cəhətdən zəif xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

A) Strateji əhəmiyyətli proseslərin həddən artıq çox hissələrə bölunməsi

- B) Menecerlərin şirkətin strateji problemlərinə sistemli yanaşma bacarıqlarının inkişafına şərait yaratmır
- C) Bir komanda kimi və ya birgə iş əvəzinə bölmələr arasında ziddiyətlərin yaranmasına daha çox şərait yaradır
- D) Funksional ixtisaslaşma hesabına "təcrübə əyrisi" effektindən istifadə imkanları çox böyükdür
- E) Strategiyanın reallaşdırılmasında məsuliyyəti ali rəhbərlik daşıyır

244. Üfüqi səviyyə nədir?

- A) eyni korporasiyaların fərqli xüsusiyyətləri olan subyektlər arasında mənəvi münasibətlərə baxılır
- B) eyni korporasiyaların eyni xüsusiyyətləri olan subyektlər arasında mənəvi münasibətlərə baxılır
- C) fərqli korporasiyaların fərqli xüsusiyyətləri olan subyektlər arasında mənəvi münasibətlərə baxılır
- D) davranışın elə təsbit edilmiş növüdür ki, qrupun müəyyən əxlaqi qiymətləri onunla bağlıdır
- E) fərqli korporasiyalrın eyni xüsusiyyətləri olan subyektlər arasında mənəvi münasibətlərə baxılır

245. Firmanın missiyasının və məqsədlərinin formalaşdırılması və strategiyanın işlənib hazırlanmasından ibarət olan proses necə adlanır?

- A) Strateji təşkilat
- B) Strateji inkişaf
- C) Strateji davranış
- D) Strateji marketing
- E) Strateji menecment

246. Firmada etik standartların möhkəmliyinin təminatı nədir:

- A) Bu standartların işçilər tərəfindən irəli sürülməsi
- B) Bu standartları müəyyənləşdirərkən elmi üsuldan istifadə edilməsi
- C) Ali səviyyə rəhbərliyi tərəfindən həmin standartlara ciddi və daim əməl olunması
- D) Həmin standartlardan kiçik kənarlaşmalara əhəmiyyət verilməməsi
- E) Bu etik standartların real situasiyaya uyğun olması

247. Aşağıdakılardan hansı məhsulun satışı ilə bağlı amillərə aid deyil:

- A) Geniş pərakəndə ticarət şəbəkəsində mövcudluq
- B) Satış üzrə aşağı məsrəflər
- C) Geniş topdansatış şəbəkəsi
- D) Keyfiyyətə nəzarət sistemində yenilik
- E) Təcili təchizat imkanları

248. Strategiyanın reallaşdırılması üçün vacib olmayan idarəetmə məsələsini göstərin;

- A) SWOT təhlilin həyata kecirilməsi
- B) Daim təkmilləşdirmə metodikasının tətbigi
- C) Resursların yenidən bölgüsü
- D) Heyətin sabit keyfiyyətli işləməsi üçün şərait yaradılması
- E) Strategiyanı dəstəkləyən siyasət işləyib hazırlamaq

249. Səmərəli strategiyanın meyarıdır

- A) Elmi əsasa malik olmaq
- B) Ekologiyaya ziyan vurmamaq
- C) Mühitə uyğun olmaq
- D) Təhlilə əsaslanmaq
- E) İşçiləri cəlb etmək

250. Sahə bazasının artım templərinin hansı strateji rolu var?

- A) Artım tempinin yüksəlməsi rəqabəti kəsginləşdirir
- B) Artım tempinin yavaşıması yeni rəqiblər cəlb edir
- C) Artım tempinin yavaşması rəqabəti gücləndirir
- D) Artım tempinin sabitləşməsi məhsulun həyat dövrünü qısaldır
- E) Artım tempinin yüksəlməsi zəif firmaların bazardan çıxmasına səbəb olur

251. Aşağıdakılardan hansı firmanın missiyasının elementi deyil:

- A) Əmək resursları
- B) Kompetensiya və biliklər
- C) Texnoloji icra
- D) İstehlakçılar qrupu
- E) İstehlakçının tələbatı

252. Strategiyanın uğurluluğunu müəyyən edən işlərinin intevsivliyi meyarı:

- A) Şirkətin daxili və xarici mühitinə, imkanlarına və istəklərinə uyğunluğunu təmin edir
- B) Şirkətin yaranmış vəziyyətə reaksiyasını müəyyən edir
- C) Şirkətin uzunmüddətli işgüzar fəallığını və rəqabət qabiliyyətini artırır
- D) Şirkətin işinin intensivliyini azaldır
- E) Sabit rəqabət üstünlüyünü əldə edir

253. Müəssisənin strateji məqsədlərinə aiddir:

- A) İnkişaf imkanları
- B) Müəssisənin möhkəm maliyyə vəzifələrinin tanıtdırılması
- C) Mənfəətin əldə edilməsi mənbələrinin artırılması
- D) Daha yüksək dividentlər
- E) Gəlirlərin daha yüksək templə artımı

254. Klassik yaxud inzibati idarəetmə məktəbinə məxsus olan nəticəni müəyyən edin:

- A) İşçini, işi səmərəli yerinə yetirmək üçün tələb olunan bütün resurslarla təmin etmək
- B) Modellərin işlənib hazırlanması və idarə etmədə istifadə edilməsi
- C) İnsan davranışı barədə elmlərin idarəetmədə istifadə edilməsi
- D) İdarəetmə prinsiplərinin inkişaf etdirilməsi
- E) Məhsuldarlığı yüksəltmək üçün modeli stimullaşdırmadan düzgün və sistematik istifadə olunması

255. Strategiya nədir?

- A) təşkilatın missiyasının tərkib hissəsidir
- B) təşkilatın missiyasına nail olmaq üçün onun resurslarının bölüşdürülməsi mexanizmidir
- C) təşkilatın missiyasının həyata keçirilməsini və məqsədlərinə nail olunmasını təmin etmək üçün nəzərdə tutulmuş və hərtərəfli işlənmiş kompleks plandır
- D) təşkilatın missiyasının həyata və məqsədlərin işlənib hazırlanmaını təmin etmək üçün yaradıcı kollektivin seçdiyi kompleks metodikasıdır

E) təşkilatın məqsədlərinin işlənib hazırlanması həyata keçirmək üçün istifadə edilən üsuldur

256. SWOT – təhlilə görə firmanın güclü cəhəti hesab edilir:

- A) Rəqiblərin bazar payını tutmaq üçün yeni imkanların yaranması
- B) Məşhur ticarət markasının olması
- C) Bazarın artım tempinin yavaşması
- D) Rəqiblərə nisbətən xərclərin yüksək olması
- E) İstehlakçıların nəzərində firmanın reytinqi

257. Münagişələrin həllinin struktur metodları hansılardır

- A) İşə izahat, koordinasiya, kompleks məqsədlər, komanda fəaliyyəti, mükafatlandırma sistemin strukturu
- B) İşə izahat, koordinasiya, komplek məqsədlər, mükafatlandırma sistemin strukturu
- C) İşə izahat, koordinasiya, kompleks məqsədlər, təhsil, mükafatlandırma sistemin strukturu
- D) İşə izahat, koordinasiya, kompleks məqsədlər, rəhbərlə münasibətlər, mükafatlandırma sistemin strukturu
- E) İşə izahat, koordinasiya, kompleks, yeni fəaliyyət sahəsinə keçid, mükafatlandırma sistemin strukturu

258. Kim ilk dəfə olaraq menecmenti müstəqil elmi bilik və peşəkar ixtisaslaşma kimi təqdim etmişdir?

- A) A.Fayol
- B) H.Emerson
- C) F.Teylor
- D) Q.Taun
- E) Follet

259. Firmanın ləğv edilməsi nə zaman əlverişli strategiyadır:

- A) Səhmdarlar firmanın idarə edilməsindən narazı olduqda
- B) Firmanın borcları çoxolduqda
- C) Dividendlər azaldıqda
- D) Sahənin mənfəətlilik səviyyəsi aşağı düşdükdə
- E) İflas qaçılmaz olduqda

260. Təşkilatların menecerlərsiz səmərəli fəaliyyət göstərə bilməməsinin səbəbi devil:

- A) Menecerlər təntənəli tədbirlərdə təşkilatı təmsil edirlər
- B) Menecerlər təşkilatın öz missiyasını yerinə yetirməsini təmin edirlər
- C) Menecerlər dəyişən xarici mühit şəraitində təşkilatın davranış strategiyasını işləyib hazırlayırlar
- D) Menecerlər müxtəlif elmi konfranslarda iştirak edir və öz məqalələrini nəşr etdirirlər
- E) Menecerlər təşkilatın, bu təşkilata nəzarət edən insanların və təşkilatların maraqlarına xidmət etməsini təmin edirlər

261. Qədim yunan filosofu Sokrat tərəfindən menecmentin inkişafına verilən əsas töhfə nə olmuşdur?

A) İş spesifikasından istifadə

- B) Rəhbərə tələblə çıxış etmək
- C) əməyin elmi normalaşdırılması metodologiyasının işlənib hazırlanması
- D) Səlahiyyətlərin ötürülməsi
- E) Menecmentin universallığı prinsipinin formalaşdırılması

262. Sahənin cəlbediciliyinin müəyyən edərkən aşağıdakı amillərdən biri nəzərə alınmır:

- A) Rəqabət qüvvələrinin təsirinin güclənməsi və ya zəiflənməsi
- B) Sahənin gələcək inkshafı ilə baglı qeyri-müəyyənliyin və riskin oluması
- C) Tələbatın sabitliyi
- D) Sahəyə yeni güclü rəqiblərin daxil olması
- E) Alıcıların sifarişlərinə münasibət

263. Sahənin cəlbedici hesab olunduğu müəssələr adətən hansı strategiyanın qəbul edirlər?

- A) Funksional stategiya
- B) Təcavuzkar artan stategiyası
- C) Korporativ stategiya
- D) İşgüzar stategiya
- E) Əməliyat stategiyası

264. İnzibati-sərəncam metodunun aşağıdakı təsir vasitələrindən hansı yanlışdır?

- A) təşkilati normalaşdırma
- B) sərəncamverici təsir
- C) sosial-iqtisadi təsir
- D) inzibati-sərəncamverici təsir
- E) təşkilati planlaşdırma

265. Firmanın strateji məqsədi hansı bənddə əks olunmuşdur?

- A) Dividendlərin artırılması
- B) Rentabelliyin yüksəldilməsi
- C) Mənfəətin artırılması
- D) Bazar payının artırılması
- E) Firmanın kredit tarixinin yaxşılaşdırılması

266. Aşağıdakılardan hansı bazarın tutumuna aiddir?

- A) Kiçik həcmli bazarlar iri şirkətləri cəlb etmir, geniş bazarlar güclü rəqabət mövqeli şirkətləri cəlb edir
- B) Mənfəətin yüksəkliyi bazara yeni rəqibləri cəlb edir, aşağı olması isə müəssisələri bazarı tərk etməyə sövq edir
- C) Bazarda böyük xüsusi çəkili məsrəflər üzrə üstünlüyə şərait yaradır
- D) Sürətli artım bazara daxil olmanı asanlaşdırır, aşağı artım sürəti isə zəif mövqeli müəssisələrin bazardan çıxması ilə nəticələnir
- E) Alıcıların çoxu məhsulun qiymətinə daha böyük əhəmiyyət verirlər

267. Modellərin əsas tipləri hansılardır?

- A) Fiziki model, kimyəvi model, riyazi model
- B) Böyük model, orta model, kiçik model
- C) Fiziki model, analog model, riyazi model
- D) Fiziki model, nəzəri model, praktiki model

E) Fizioloji model, ana model, kiçik model 268. Biznes təşkilatın qarşısında hansı strateji alternativlər ola bilər? A) artım, ləğvetmə, ixtisar, uzlaşdırma B) artım, ixtisar, inkişaf, tərəqqi C) məhdud artım, inkişaf, tərəqaqi, tənəzzül D) məhdud artım, inkişaf, artım, tərəqqi E) məhdud artım, artım, ixtisar, uzlaşdırma 269. Menecmentdə planlaşdırma və nəzarətin uzlaşdırılması vasitəsi hesab edilir: A) SWOT - təhlil B) Rəhbərlik stili C) Büdcənin tərtibi və icrası D) Taktiki məqsədlərin müəyyən edilməsi E) Proseduraların tərtibi 270. Menecmentə situasiya mövqeyindən yanaşmaya görə insan dəyişənin hansı aspekti əhəmiyyət kəsb edir? A) İnsanın gözəlliyi B) İnsanın grupda davranışı C) İnsanın ətraf mühitə münasibəti D) İnsanın öz ailəsinə münasibəti E) İnsanın tərbiyəsi və biliyi 271. Biznes təşkilatlarında formal grupların neçə əsas tipi var? A) 2 B) 5 C) 4 D) 6 E) 3 272. Yunan sözü olan «metod»un hərfi mənası nə deməkdir? A) tədqiqat sistemi B) tədqiqat tsikli C) tədqiqatın təşkili D) tədqiqat üsulu E) tədqiqatın məqsədi 273. Homans modelinin əsas dəyişənləri hansılardır? A) Fəaliyyət, istirahət, əmək haqqı B) Fəaliyyət, əmretmə, nəzarət C) Fəaliyyət, qarşılıqlı münasibətlər, emosiya D) Emosiyalar, məhsuldarlıq; nəzarət E) İstirahət, məhsuldarlıq, məmuniyyət 274. "Yüksək məhsuldar komandalar hazırlamaq və işçilərin potensialını artırmaq hesabına firmanın məqsədlərinə nail olunmasını asanlaşdırmaq" hansı funksional

bölmənin missiyasıdır?

A) Maliyyə bölməsinin

B) Kadrlar şöbəsinin

C) Marketing tədqiqatları

- D) Istehsal bölməsinin
- E) Istehsalın inkişafı böməsinin

275. Firmanın strategiyasının işlənib hazırlanması prosesi hansı sualın ətrafında fırlanır?

- A) ne qeder?
- B) necə?
- C) nə?
- D) kimin üçün?
- E) nəyə?

276. İstehsalçı firmalar tədarükçü firmalara hansı halda ciddi təzyiq göstərə bilərlər?

- A) İstehsalçi firmanin geriyə şaquli integrasiya etmək imkani var
- B) İstehsalçi firmanin irəliyə şaquli inteqrasiya etmək imkani var
- C) İstehsalçi firma daxili güclü tərəflərə malikdir
- D) İstehsalçi firma beynəlxalq bazara çixa bilir
- E) İstehsalçi firmani heç bir təhlükə gözləmir

277. Yetgin sahədə fəaliyyət göstərən firmalar üçün səmərəli strategiyadır

- A) İndiyədək mövcud olmayan biznes yaratmaq
- B) Dəyəryaranma zəncirini optimallaşdırmaq
- C) Texnologiyada liderlik üçün ETLKİ –nə aktiv investisiyalar etmək
- D) Fokuslaşdırılmış strategiyalara keçmək
- E) Fəaliyyəti bir seqmentə cəmləmək

278. Sahədə rəqabətin hərəkətverici gücü deyil:

- A) Bazara iri firmaların girməsi
- B) Bazardan iri firmaların çıxması
- C) Sahənin məhsulunun iqtisadi təyinati
- D) Xərclərdə və mənfəətlilikdə dəyişikliklər
- E) Texnologiyanın inkişafı

279. Firmanın vəziyyətini təhlil edərkən vacib olmayan parametr:

- A) Firmanın mövcud strategiyasının səmərəliliyi
- B) Qiymətlər və xərclər üzrə firmanın rəqabətqabiliyyətliliyi
- C) Firmanın güclü və zəif tərəfləri
- D) Firmanın sənaye-istehsal heyətinin sayı
- E) Firmanın rəqabət mövqeyinin sabitliyi

280. Aşağıdakı strategiyaların hansı "tutulmamış" sahələrin tutulması strateji davranışına aiddir:

- A) Uzunmüddətli müqavilələr bağlamaqla ən yaxşı xammal və komplektləşdiricilər tədarük edən firmalara sıx əlaqə yaratmaq
- B) Həlledici texnologiyaya malik olan firmanı satın almaq
- C) Zəif ticarət markası olan rəqibə hücum etmək
- D) İstehlakçıya güclü emosional təsir göstərən firma imici yaratmaq
- E) Bazarda situasiyanı və rəqabət şəraitini dəyişən yeni məhsul növlərinin təklif edilməsi

281. Qlobal yaxud Multimilli bazara çıxış strategiyası deyil

- A) Differensiallaşdırma
- B) Məhsul ixracı

- C) Xarici firmaların iştirakı ilə strateji alyansların yaradılması
- D) Françayzinq
- E) Firmanın məhsulunun istehsalı və yayılması üçün xarici firmaya lisenziya vermək

282. Sahə liderləri üçün düzgün strategiyadır:

- A) Sərbəst kasadlığın tutulması strategiyası
- B) Fərqli imic strategiyası
- C) Aktiv müdafiə strategiyası
- D) Xərcləri ixtisar etmək
- E) Cari strategiyaya yenidən baxmaq

283. Böhran vəziyyətində olan firma üçün əlverişli strategiyadır:

- A) Ən yaxşı tədarükçülərlə eksklyuziv müqavilələr bağlamaq
- B) Qabaqcıl texnologiyanı patentləşdirmək
- C) İstehlakçı qrupları üzrə ixtisaslaşmaq
- D) Əmtəə üzrə ixtisaslaşmaq
- E) Xərcləri ixtisar etmək

284. Aşağıdakı variantlardan hansında qohum sahələrə diversifikasiya göstərilmişdir:

- A) Dondurma dondurulmuş məhsullar alkogolsuz içkilər
- B) Qadınlar üçün gigiyenik vasitələr uşaqlar üçün şampun ancaq reseptlə buraxılan dərmanlar
- C) Avtomobil ehtiyat hissələri santexnika avadanlığı ölçücü cihazlar
- D) Kondisionerlər lift avadanlığı avtomobil mühərrikləri
- E) Təyyarə vertolyot süni peyk

285. Diversifikasiya etmiş firma üçün hansı məsələ daha önəmlidir:

- A) Firmanın işlədiyi sahələrin cəlb ediciliyi
- B) Bölmələrin artım potensialını mügayisə etmək
- C) Sonrakı diversifikasiya ilə məşğul olmaq
- D) Məhsuldarlığın yüksəldilməsi perspektivləri
- E) Ziyanlı bölmələr barədə qərar qəbul etmək

286. Strategiyanın reallaşdırılması hansı idarəetmə səviyyəsinin vəzifəsidir:

- A) Ali səviyyə rəhbərliyinin
- B) Orta səviyyə rəhbərliyinin
- C) Bütün səviyyələrin
- D) Aşağı səviyyə rəhbərliyinin
- E) İstehsalat bölməsi rəhbərliyinin

287. Firmanın müvəffəqiyyəti üçün işçiləri daim səylə işləməyə sövq etmək üçün rəhbərliyin istifadə etdiyi ən güclü vasitə nədir:

- A) Əməyin texniki normalaşdırılması
- B) Stimullar və mükafatlandırma
- C) İnzibati tədbirlər həyata keçirmək
- D) İşdən qovmaqla hədələmək
- E) Hakimiyyətdən maksimum istifadə etmək

288. Diversifikasiya üçün sahənin nisbi cəlbediciliyi meyarlarından daha ciddi hansıdır:

- A) Sahənin mənfəətliliyi
- B) İmkanlar və təhlüklələr
- C) Sahənin perspektivləri
- D) Resurs bazasına tələbat
- E) Sahədə rəqabətin intensivliyi

289. Diversifikasiya olunmuş şirkətlər-korporsaiyalarda strategiyalar neçə müxtəlif təşkilati səviyyədə işlənilir?

- A) Sabit rəqabət üstünlüyünü əldə edir
- B) Şirkətin işinin intensivliyini azaldır
- C) Şirkətin daxili və xarici mühitinə, imkanlarına və istəklərinə uyğunluğunu təmin edir
- D) Şirkətin yaranmış vəziyyətə reaksiyasını müəyyən edir
- E) Şirkətin uzunmüddətli işgüzar fəallığını və rəqabət qabiliyyətini artırır

290. Xərclər üzrə liderlik strategiyasını nə vaxt seçmək düzgündür?

- A) Sahədə güclü innovasiya prosesləri getdikdə
- B) Firmanın məhsullarının keyfiyyətini yüksəltmək zərurəti yarandıqda
- C) Geniş çeşiddə məhsul istehsalı üçün zərurət yarandıqda
- D) Qiymət üzrə güclü rəqabət olduqda
- E) Rəqib firmalar differensiallaşma strategiyasına keçdikdə

291. Şaquli integrasiyanın hansı strateji çatışmamazlığı vardır:

- A) Şaquli inteqrasiya firmanın müştərilərinin azalmasına və bazar payının kiçilməsinə səbəb olur
- B) Şaquli integrasiya firmanın çevikliyini artırır
- C) Şaquli inteqrasiya istehsal yayım zəncirinin ixtisarına səbəb olur
- D) Firma öz işlədiyi sahəyə kapital qoyuluşlarını artıraraq sahibkarlıq riskini artırır
- E) Şaquli inteqrasiya biznes sferasında iştirakçıların sayını azaldır

292. Qlobal yaxud Multimilli bazara çıxış strategiyası deyil

- A) Məhsul ixracı
- B) Xarici firmaların iştirakı ilə strateji alyansların yaradılması
- C) Differensiallaşdırma
- D) Françayzinq
- E) Firmanın məhsulunun istehsalı və yayılması üçün xarici firmaya lisenziya vermək

293. Hansı bazarlarda strateji ittifaqların səmərəliliyi azalır:

- A) İnkişaf edən bazarlarda
- B) Durğunluq mərhələsində olan bazarlarda
- C) Sabit bazarlarda
- D) Qeyri sabit bazarlarda
- E) Formalaşma mərhələsində olan bazarlarda

294. Formalaşan sahələrdə rəqabət aparan firmalar üçün strateji vacib vəzifədir:

- A) Rəqabət mübarizəsində qalib gəlib sahə lideri olanadək qənaət etməmək
- B) Yetgin sahələrə keçmək
- C) Mənfəət mərkəzləri yaradanadək strateji fəaliyyət zonasına keçmək
- D) Arzu olunan mənfəəti əldə edənədək start əməliyyatlarını maliyyələşdirmək üçün vəsait axtarıb tapmaq
- E) Məhsulun çeşidini ixtisar etmək

295. Böhran vəziyyətində olan firma üçün əlverişli strategiyadır:

- A) Xərcləri ixtisar etmək
- B) İstehlakçı grupları üzrə ixtisaslaşmag
- C) Qabaqcıl texnologiyanı patentləşdirmək
- D) Əmtəə üzrə ixtisaslaşmaq
- E) Ən yaxşı tədarükçülərlə eksklyuziv müqavilələr bağlamaq

296. Hansı halda diversifikasiya etmiş firma böhran əleyhinə strategiya tətbiq edir:

- A) Ziyana düşmüş bölmə cəlbedici sahədə işlədikdə
- B) Ziyana düşmüş bölmə getdikcə zəiflədikdə
- C) Ziyana düşmüş bölmə seqmentləşdirilmiş sahədə işlədikdə
- D) Ziyana düşmüş bölmə durğunluq və enmə mərhələsində olan sahədə işlədikdə
- E) Ziyana düşmüş bölmə autsorsinqə iş götürdükdə

297. SWOT təhlilinin nəticələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- A) Xarici mühitin yaratdığı təhlükələr
- B) Daxili zəif cəhətlər
- C) Xarici mühitin zəif cəhətləri
- D) Xarici mühitin verdiyi imkanlar
- E) Daxili güclü cəhətlər

298. Strategiyanın reallaşdırılması prosesində aşağıdakılardan hansı ümumi tələblərə aid deyil?

- A) Daimi inkişaf və təkmilləşdirmənin təmin edilməsi ucun daha yaxşı təcrübənin tətbiq edilməsi
- B) Strategiyaya uyğun olan idarəetmə əməliyyyatlarının təyin edilməsi
- C) Strategiyanın uğurla həyata keçirə biləcək idarəetmənin təşkilati struktrunun yaradılması
- D) Dəstəklənməsi uçun işçi mühitini və korporativ mədəniyyəti yaratmaq
- E) Müəssisədə işgüzar təcrübənin yaradılması

299. Strategiyanın üstünlüklərini müəyyən etmək üçün istifadə olunan əlavə meyarlara aşağıdakılardan biri aid deyil:

- A) Strategiyanın bütün tərkib hissələrinin qarşılıqlı əlaqəliliyi və bir-birlərini tamamlaması
- B) Cevrilik
- C) İşlərinin ekstensivliyi meyarı
- D) Risk dərəcəsi
- E) Aydınlıq